

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑΙ ΖΩΟΚΟΜΙΚΑΙ

Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Σ Ε Ι Σ

Τοῦ κ. ΙΩΑΝΝΟΥ Κ. ΕΖΑΡΧΟΥ

Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

1. Ἀπὸ τοῦ 10.000 π. Χ., ὅτε καὶ ἤρχισεν ἡ ἐξημέρωσις τῶν πλείστων εἰδῶν τῶν κατοικιδίων ζῶων μας καὶ μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ 18ου αἰῶνος, ἡ ζωοκομικὴ παραγωγή παρέμεινε στατική. Ἦσκειτο ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς οἰκοτεχνικῆς δραστηριότητος ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν μικρῶν καὶ τῶν μεγάλων κατὰ περιόδους γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων. Ἐσκόπει κυρίως εἰς τὴν παραγωγὴν ζῶων ἐργασίας (μόνοπλα — βοοειδῆ) ἢ προσφορᾶς πολεμικῶν ὑπηρεσιῶν (μόνοπλα - ἐλέφαντες), τὴν παραγωγὴν ζωϊκῶν ἰνῶν καὶ δερμάτων πρὸς ἔνδυσιν καὶ ὑπόδυσιν. Δευτερευόντως ἐσκόπει εἰς τὴν παραγωγὴν ζωϊκῆς προελεύσεως πρωτεϊνῶν πρὸς κάλυψιν τῶν ἐλαχίστων ἀναγκῶν εἰς κρέας, γάλα καὶ ὠὰ τῶν εὐρυτάτων γεωργικῶν πληθυσμῶν τῶν τότε κατοίκων τῆς γῆς καὶ τῶν λίαν περιορισμένων ἀριθμητικῶς ἀστικῶν πληθυσμῶν.

Μόνον κατὰ τὰς περιόδους πολιτιστικῆς ἀκμῆς τῶν διαφόρων χωρῶν (Αἴγυπτος, Κρήτη, Ἑλλάς, Ἰταλία, Ἰσπανία, Ἀραβία, Ἀγγλία, Γαλλία κλπ.) ἐδημιουργοῦντο φυλαὶ ζῶων ὑψηλῆς παραγωγικότητος πρὸς κάλυψιν τῶν εἰς ζωϊκὰ τρόφιμα ἀναγκῶν τῶν ἀστικῶν κέντρων τῶν χωρῶν τούτων. Αἱ ἐν λόγῳ ὁμως φυλαὶ ὑπεβαθμίζοντο ταχέως, εὐθύς ὡς ἐκάμπτετο ὁ τοπικὸς πολιτισμὸς ἢ μετεφέροντο εἰς τὸν χῶρον τοῦ ὑπὸ δημιουργίαν νέου πολιτιστικοῦ κέντρου, ὅπου ἐδημιουργεῖτο ἡ ἐξῆμενη ζήτησις ζωοκομικῶν προϊόντων ὑπὸ τῶν ἀστικῶν κοινωνιῶν.

Εἰς τὰ $\frac{3}{4}$ τοῦ συγχρόνου κόσμου (Ἀσία, Ἀφρική, Νότιος Ἀμερική, Βαλκανικαὶ χῶραι μερικῶς) ἐξακολουθεῖ νὰ κυριαρχῆ καὶ σήμερον ἡ οἰκοτεχνικὴ κτηνοτροφικὴ δραστηριότης. Κατ' αὐτήν, αἱ διατηρούμεναι φυλαὶ ζῶων εἶναι μᾶλλον μικρᾶς παραγωγικότητος, καλύπτουσαι τὰς εἰς ζῶα ἐργασίας ἀνάγκας, ὡς καὶ τὰς περιορισμένας ἀνάγκας εἰς ἐδωδίστους πρωτεΐνας ζωϊκῆς προελεύσεως τῶν μεγάλων ἀγροτικῶν πληθυσμῶν. Ἀφήνουν ὁμοίως μικρὰ πλεονάσματα ἐδωδίσμων πρωτεϊνῶν, πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ περιορισμένου ἀστικοῦ πληθυσμοῦ τῶν καθυστερημένων τούτων χωρῶν. Οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὴν κυρίως χειρωνακτικὴν δραστηριότητα, ἀπαίδευτοι ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ἀγρόται, διατηροῦν μεγάλον σχετικῶς μὲ τὴν διατιθεμένην ἔκτασιν

ἀριθμὸν ζώων, κυρίως αἰγοπροβάτων, προκαλούντων ὑπερβόσκησιν τῶν φυσικῶν λιμῶνων καὶ περαιτέρω ὑποβάθμισιν τῶν χαμηλῆς ἤδη παραγωγικότητος ἔδαφῶν τῶν περιοχῶν των. Παραλλήλως, τὸ ζωϊκὸν κεφάλαιον, συνήθως ὑποσιτιζόμενον, ὑφίσταται βαρεῖς ἀπωλείας ἐκ τῶν εὐρέως διαδεδομένων εἰς τὰς χώρας ταύτας μεταδοτικῶν νοσημάτων. Ἡ μόνη καὶ πλέον ἀναγκαῖα τεχνικὴ βοήθεια, ἣτις εἶναι ἀπαραίτητος εἰς τὴν πρωτόγονον ταύτην κτηνοτροφικὴν μορφήν, εἶναι ἡ ὑγειονομικὴ περιθαλψις τῶν ἐκ παρασιτικῶν καὶ μικροβιακῶν νοσημάτων πανδημῶς προσβαλλομένων ζώων τῶν περιοχῶν τούτων.

Ἄτυχῶς καὶ παρ' ἡμῖν κυριαρχεῖ εἰσέτι ἐν τῇ κτηνοτροφίᾳ ἡ οἰκοτεχνικὴ γεωργικὴ δραστηριότης, ἀσκουμένη ὑπὸ 1.000.000 καὶ πλέον γεωργικῶν οἰκογενειῶν τῆς χώρας. Ἡ μέχρι σήμερον ἐπενεχθεῖσα ζωοτεχνικὴ βελτίωσις ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τῶν ἐντοπίων φυλῶν ἀβελτιώτων κατοικιδίων ζώων διὰ βελτιωμένων τοιούτων. Αὗται ἐδημιουργήθησαν κυρίως δι' ἐφαρμογῆς τεχνητῆς σπερματεγχύσεως τῶν ἐντοπίων μας ἀγελάδων διὰ σπέρματος τῆς φυλῆς Φαιᾶς τῶν Ἄλπεων, προβάτων διὰ κριῶν Φρισλανδίας, Χίου, Μερinomάλλου Οὐγγαρίας, Ἰλντε Φράνς καὶ τῆς ἀγγλικῆς φυλῆς Σάφοκ καὶ χοίρων βελτιωθέντων παλαιότερον διὰ τῶν φυλῶν Λάρτζ-Μπλάκ καὶ Μπερκσάϊρ καὶ ἐσχάτως διὰ Λάρτζ Χουάϊτ καὶ Λαντράσε.

Ἄλλ' ἐνῶ ἡ γενετικὴ βελτίωσις τῶν ἀγελάδων μας διὰ τῆς φυλῆς Φαιᾶς τῶν Ἄλπεων προήχθη ἱκανοποιητικῶς (διασταυρωθέντων πλέον τοῦ 65% τῶν ζώων), ἐν τούτοις, ἡ παραγωγικότης τῶν ἀγελάδων μας εἰς γάλα εἶναι λίαν χαμηλὴ (1400 χλγρ. ἐτησίως), λόγῳ μὴ διασφαλίσεως ἱκανοποιητικῆς διατροφῆς. Οὕτω, τὸ κόστος τοῦ παραγομένου γάλακτος εἶναι λίαν ὑψηλόν. Κατὰ πρόσφατον ἐργασίαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Κίτσοπανίδη ἀγελάδες ἐτησίας παραγωγῆς 101–1500 χλγρ. γάλακτος, διατρεφόμεναι διὰ τροφῶν εἰς τιμὴν κόστους παραγωγῆς, παράγουσιν γάλα ἀναλογικοῦ κόστους 3.17 δρχ. κατὰ χλγρ. ἢ ἀφαιρετικοῦ κόστους 3.29 δρχ. ἀνὰ χλγρ. γάλακτος. Λέγοντες ἀναλογικὸν κόστος, ἐννοοῦμεν τὸν ὑπολογισμὸν τῶν δαπανῶν γάλακτος ἀναλόγως πρὸς τὴν ἀξίαν αὐτοῦ ἐν σχέσει πρὸς τὴν συνολικὴν ἀκαθάριστον πρόσδοτον τῆς ἀγελάδος. Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἀφαιρετικοῦ κόστους ἀφαιροῦμεν ἐκ τῶν συνολικῶν δαπανῶν τὴν ἀξίαν τοῦ μόσχου, τὸ δὲ ὑπόλοιπον θεωροῦμεν ὡς δαπάνην γάλακτος.

Διατρεφόμεναι αἱ ἀγελάδες διὰ τροφῶν ἀγοραζομένων εἰς τιμὴν ἀγορᾶς, ἔχουν κόστος γάλακτος ἀναλογικὸν 3.63 δρχ. ἀνὰ χλγρ. καὶ κόστος γάλακτος ἀφαιρετικὸν 3.94 δρχ. ἀνὰ χλγρ.

Οὕτω, διὰ ζώων τόσοσιν χαμηλῆς ἐτησίας παραγωγῆς, ἡ γαλακτοπαραγωγή καθίσταται ἀσύμφορος, δεδομένου ὅτι ἡ τιμὴ ἐργοστασίων κυμαίνεται ἀπὸ 2.90 – 3 δρχ. Παραλλήλως καὶ ἡ ποιότης τοῦ οὕτως οἰκοτεχνικῶς παραγομένου γάλακτος δὲν εἶναι κατάλληλος διὰ τὰς ἀπαιτήσεις προηγμένου καταναλωτικοῦ κοινοῦ, διότι τὸ γάλα φθάνει εἰς τὰ ἐργοστάσια παστεριώσεως μὲ μικροβιακὸν φόρτον κυμαινόμενον μεταξύ 1 καὶ 3 ἑκατομμυρίων μικροοργανισμῶν ἀνὰ κυβικὸν ἑκατοστὸν γάλακτος.

Λίαν χαμηλὴ εἶναι ἐπίσης ἡ παραγωγικότης τῶν χοιρομητέρων, ἀνερ-

χομένη κατά τὰ δεδομένα τοῦ 1968 εἰς 9 χοιρίδια κατά μέσον ὄρον ἑτησίως. Χαμηλὴ εἶναι ὡσαύτως ἡ γαλακτοπαραγωγή τῶν προβάτων καὶ αἰγῶν μας, λόγω κυρίως τῆς ἑλλειμματικῆς ἢ ἀνισορροποῦ διατροφῆς. Ἐξ ὄλων τῶν κατηγοριῶν τῶν κατοικιδίων ζῶων μας, μόνον τὰ ζῶα τῶν βιοτεχνικῶν καὶ βιομηχανικῶν ἑκτροφῶν, κυρίως τῶν πτηνῶν καὶ κατά δεύτερον λόγον τῶν ἑκτροφῶν γαλακτοφόρων ἀγελάδων καὶ τῶν ἑκμεταλλεύσεων «διατηρήσεως» ζῶων (παχυνόμενοι μόσχοι καὶ χοῖροι), διατρέφονται σχεδὸν ἱκανοποιητικῶς.

Μέχρι τοῦ ἔτους 1964 ἐκυριάρχει ἐν τῇ παραγωγικῇ κτηνοτροφίᾳ ἡ ἑκτροφή προβάτων καὶ αἰγῶν. Ἐκτοτε ὅμως καὶ μέχρι σήμερον ὁ ἀριθμὸς τῶν αἰγοπροβάτων συνεχῶς μειοῦται. Συνεχῆ μείωσιν ἐμφανίζει ἐπίσης καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν μονόπλων. Ὁ ἀριθμὸς τῶν διατηρουμένων βοοειδῶν ἐμφανίζει ἑλαφρὰν μείωσιν μετὰ παραλλήλου ὅμως βελτιώσεως τῆς ποιότητος τῶν ζῶων.

Εἰς τὴν ποιμενικὴν ἑκτροφήν τῶν μικρῶν μηρυκαστικῶν (αἰγοπροβάτων) μέχρι τοῦ 1930 ἐκυριάρχει ἡ μορφή τοῦ «τελιγκάτου». Ἀπὸ τοῦ 1930 καὶ μέχρι σήμερον ἡ μορφή αὕτη ὑποκατεστάθη ὑπὸ τῆς ἑκτροφῆς στατικῶν μικροποιμνίων 20-100 κεφαλῶν ἢ ὑπὸ νομαδικῶν ἀτομικῶν ποιμνίων 100-250 κεφαλῶν ζῶων ὑπὸ ἑκτροφῆς, οἵτινες ἔχουν διασφαλίσει ἐπαρκεῖς ἰδιοκτήτους ἐκτάσεις πρὸς χειμερινὴν διατροφήν τῶν ζῶων των.

Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκβιομηχανίσεως τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ χώρου κατά τὸν 18ον αἰῶνα, ἀρχικῶς ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἀκολούθως εἰς τὰς χώρας τῆς Κεντρικῆς καὶ Δυτικῆς Εὐρώπης, αἱ συνεχῶς διευρυνόμεναι ἀστικά κοινῶναι ἠῦξησαν τὴν ζήτησιν τῶν ζωοκομικῶν προϊόντων πρὸς βελτίωσιν τῆς διατροφῆς, τοῦ ἱματισμοῦ καὶ τῆς ὑποδύσεως τῶν ἀστῶν.

Τὰ αὐτὰ φαινόμενα ἤρχισαν νὰ παρατηροῦνται εἰς τὰς Η. Π. Ἀμερικῆς καὶ τὸν Καναδᾶν ἀπὸ τοῦ 1850 μὲ βραδὺν ρυθμὸν καὶ ἀπὸ τοῦ 1900 μὲ συνεχῶς ἐντεινόμενον τοιοῦτον. Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 20οῦ αἰῶνος αἱ εἰς ζῶα ἐργασίας ἀνάγκαι ἤρξαντο περιοριζόμεναι εἰς τὰς ἐξειλιγμένας χώρας, ἐκλείψασαι σχεδὸν σήμερον, ἐνῶ ἠυξήθη ἀλματωδῶς ἡ ζήτησις ἐδωδύμων πρωτεϊνῶν ζωϊκῆς προελεύσεως. Κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν αὐξάνει ὁ ἀριθμὸς τῶν βοοειδῶν, τῶν χοίρων καὶ τῶν ὀρνίθων καὶ μειοῦται ὁ ἀριθμὸς τῶν αἰγοπροβάτων. Παραλλήλως πρὸς τὴν αὐξανομένην ζήτησιν ζωοκομικῶν προϊόντων κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐκβιομηχανίσεως καὶ μέχρι τοῦ ἔτους 1950, ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης εἰς τοὺς τομεῖς τῶν χημικῶν λιπασμάτων, τῆς ἀρδεύσεως, τῆς φυτοτεχνίας, τῆς ζωοτεχνίας κλπ. ἐδημιούργησαν τὸ ἀναγκαῖον καὶ ἀπαραίτητον ἐπιστημονικὸν ὑπόστρωμα γνώσεων πρὸς αὔξησιν τῆς ζωοκομικῆς παραγωγῆς. Ἐξ ἄλλου, ἡ συνεχὴς βελτίωσις τῶν μεταφορῶν καὶ ἡ χρησιμοποίησις τοῦ ψύχους ἠνύνησαν τὴν διακίνησιν τῶν ζωοκομικῶν προϊόντων εἰς εὐρύτερας περιοχάς.

Εἰδικώτερον, κατὰ τὴν ἐν λόγω περίοδον, ἐπεκράτησεν ἐν τῇ ζωοκομικῇ παραγωγῇ ἡ καθαρῶναιμος ἑκτροφή τῶν παραγωγικῶν ζῶων, μὲ ἀποτελεσματὴν εἰς ἐκάστην ἐκβιομηχανιζομένην χώραν δημιουργίαν πλείστων φυλῶν κατοικιδίων ζῶων, προσαρμοζομένων πρὸς τὰς τοπικὰς συνθήκας ἐκάστης περιοχῆς καὶ τὴν ἀπόδοσιν μεγάλης σημασίας εἰς τὴν καθαρότητα τῶν φυλῶν.

Τὸ ἐπιστέγασμα τῆς καθαροαίμου ἀναπαραγωγῆς τῶν ζώων ὑπῆρξεν ἡ ὑπὸ τῶν πλέον προηγμένων γνωσεολογικῶς ἔκτροφέων δημιουργία τῶν γενεαλογικῶν βιβλίων ἐκάστης φυλῆς πρὸς κατοχύρωσιν τῶν οἰκονομικῶν πλεονεκτημάτων, ἅτινα διησφάλιζεν ἐκάστη τούτων. Μάλιστα, οἱ Εὐρωπαῖοι ἔκτροφεῖς ζώων ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ γενεαλογικὰ βιβλία, ἀποδώσαντες μεγάλην σημασίαν εἰς τὰ τυπικὰ μὴ παραγωγικοῦ χαρακτῆρος γνωρίσματα ἐκάστης φυλῆς (χρωματισμὸς καὶ μορφολογικὴ διάπλασις τῶν διαφόρων σωματικῶν μερῶν τοῦ ζώου) ἐδημιούργησαν ὠραῖα ζῶα.

Ἐν τῷ μεταξύ, οἱ ἀπὸ τοῦ 1900 - 1950 ἐπὶ ρεαλιστικωτέρων βάσεων ὀργανωθέντες Ἀμερικανοὶ ἔκτροφεῖς, θέσαντες ὡς κύριον στόχον τῆς ἐπιλογῆς τὰς ἀποδόσεις τῶν ζώων (γαλακτοπαραγωγήν, κρεοπαραγωγήν, ὠοπαραγωγήν) κατῴρθωσαν νὰ δημιουργήσουν ζῶα ὑψηλοτέρας παραγωγικότητος ἀπὸ τὰ καθαροαίμα ζῶα τῶν αὐτῶν εὐρωπαϊκῶν φυλῶν.

Ἡ λόγῳ τῆς συνεχοῦς μειώσεως τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ αὐξανομένη ἑκτασις γῆς κατὰ γεωργικὴν οἰκογένειαν, ἡ καλυτέρα ἐκπαίδευσις τῶν γεωργῶν, ἡ ὀργάνωσις τῶν ὑπηρεσιῶν γεωργικῶν ἐφαρμογῶν καὶ ἐκπαιδεύσεως, ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν ἰδρυμάτων ζωοτεχνικῆς ἐρεῦνης καὶ ἡ ταχύτερα ἐφαρμογὴ ἐν τῇ πράξει τῶν ἐν τῷ μεταξύ συνεχῶς αὐξανομένων βιολογικῶν καὶ γενετικῶν γνώσεων, αἵτινες ἐστηρίχθησαν εἰς τὴν θεωρίαν τῆς ἐξελιξεως, τοὺς κανόνας τῆς μενδελικῆς γενετικῆς καὶ τῆς γενετικῆς τῶν πληθυσμῶν, καθὼς καὶ ἡ ὑπὸ τῆς φυτοτεχνίας δημιουργία κτηνοτροφικῶν φυτῶν ὑψηλοτέρας παραγωγικότητος, ὡς καὶ ἡ ἐναρξίς ἐφαρμογῆς ἐν τῇ φυτοτεχνίᾳ καὶ τῇ κτηνοτροφίᾳ τοῦ ὕβριδισμοῦ, κατέστησαν δυνατὴν τὴν δημιουργίαν κυρίως βιοτεχνικῶν ζωοκομικῶν δραστηριοτήτων, εἰς ἃς ἦτο δυνατὴ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἐκμηχανίσεως ἐν τῇ ζωοκομικῇ παραγωγῇ, τῇ διακινήσει καὶ ἐμπορίᾳ ζωοκομικῶν προϊόντων. Ἰδιαιτέρως ἀξιόλογος ὑπῆρξε κατὰ τὴν περίοδον ταύτην, ἰδίᾳ ἐν Δανίᾳ, ἡ δρᾶσις τῶν ζωοκομικῶν Συνεταιρισμῶν, οἵτινες ἰδρύσαν καὶ ἐλειτούργησαν ἐπιτυχῶς συνεταιριστικὰς βιομηχανίας παραγωγῆς ζωοτροφῶν (μιγμάτων), βιομηχανικῆς ἐπεξεργασίας, διακινήσεως καὶ ἐμπορίας γάλακτος καὶ κρέατος. Εἰς τὰς Η.Π.Α. τὴν ὅλην ἐκβιομηχάνισιν τῶν ζωοκομικῶν προϊόντων τῶν βιοτεχνικῶν παραγωγικῶν μονάδων ἀνέλαβον κατ' ἐξοχὴν ἰδιῶται ἐπιχειρηματίαι, οἵτινες ἐν στενῇ συνεργασίᾳ μετὰ τῶν βιοτεχνῶν γεωργῶν διησφάλισαν ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν ζωοκομικὴν παραγωγήν διὰ διαθέσεως καταλλήλων χημικῶν λιπασμάτων, μιγμάτων ζωοτροφῶν καὶ νεοσσῶν ὠοπαραγωγῆς καὶ κρεοπαραγωγῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὠργάνωσαν εἰς βιομηχανικὴν κλίμακα τὴν ἐπεξεργασίαν, διακίνησιν καὶ ἐμπορίαν τῶν παραγομένων ζωοκομικῶν προϊόντων.

Τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ ἐπομένως τῆς μεταξύ 1800 - 1950 περιόδου ζωοκομικῆς δραστηριότητος διείποντο εἰς μὲν τὸν βιολογικὸν καὶ τεχνολογικὸν τομέα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς μενδελικῆς γενετικῆς καὶ τῆς γενετικῆς τῶν πληθυσμῶν, ὡς ἤδη ἀνέφερον, εἰς δὲ τὸν οἰκονομικὸν τομέα ἐκ τῆς συνεχοῦς αὐξήσεως τοῦ μεγέθους τῶν ζωοκομικῶν δραστηριοτήτων εἰς βιοτεχνικὰς δραστηριότητας. Ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν δραστηριοτήτων αὐτῶν αὐξάνει ἡ χρῆσι-

μποιώσεις κεφαλαίων πρὸς ἀναπλήρωσιν διὰ μηχανῶν τοῦ συνεχῶς μειουμένου ἐμφύχου ὑλικοῦ καὶ δημιουργοῦνται ἐξειδικευμένοι φυλαὶ κατοικιδίων ζῶων ὑψηλῆς παραγωγικότητος. Περαιτέρω ἀρχίζει ἡ ἐξειδίκευσις, ἰδίᾳ ἐν τῇ πτηνοτροφίᾳ, διὰ τῆς δημιουργίας ἀνεξαρτήτων ἐπιχειρήσεων, ἐκτὸς τῶν πλαισίων τῆς γεωργικῆς ἐκμεταλλεύσεως, εἰς ἃς παράγονται ἐξειδικευμένης παραγωγῆς ζῶα (παραγωγῆς κρέατος καὶ ὠῶν).

Παρ' ἡμῖν, μετὰ τὸ 1950, ἐδημιουργήθησαν βιοτεχνικαὶ ζωοτεχνικαὶ δραστηριότητες κυρίως ἐν τῇ πτηνοτροφίᾳ. Σήμερον λειτουργοῦν 12.000 περίπου πτηνοτροφικαὶ ἐπιχειρήσεις ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκτὸς τῆς γεωργικῆς ἐκμεταλλεύσεως, αἵτινες διατηροῦν πλέον τοῦ 50% τοῦ πτηνοτροφικοῦ κεφαλαίου τῆς χώρας. Λειτουργοῦν ἐπίσης, βάσει τῶν στοιχείων μελέτης τῆς ΑΤΕ διὰ τὸ ἔτος 1966 6.000 γαλακτοπαραγωγικαὶ καὶ 10.902 κρεοπαραγωγικαὶ βοοτροφικαὶ ἐπιχειρήσεις εἰς ἐπίπεδον βιοτεχνικὸν καθὼς καὶ 6500 χοιροτροφικαὶ βιοτεχνικαὶ ἐπιχειρήσεις.

Ἡ παραγωγικότης τῶν ὡς ἄνω βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων εἶναι σημαντικῶς ὑψηλότερα τοῦ μέρου ὄρου τῶν οἰκοτεχνικῶν δραστηριοτήτων καὶ τοῦτο, ἀφ' ἑνὸς μὲν λόγῳ τοῦ καλυτέρου ζωικοῦ ὑλικοῦ, τὸ ὁποῖον χρησιμοποιοῦν (συχνὰ ζῶα εὐγενῶν ξενικῶν φυλῶν), ἀφ' ἑτέρου δὲ λόγῳ τῆς ἀρτιώτερας καταρτίσεως εἰς τοὺς εἰδικούς ζωοκομικοὺς κλάδους τῶν ἀσχολουμένων μετὰς ἐν λόγῳ ἐκτροφῆς ἐπιχειρηματιῶν.

Οὕτω, πέραν τοῦ καλυτέρου κληρονομικοῦ δυναμικοῦ τῶν ζῶων, εἰς τὰς ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεις διασφαλίζονται πληρεστέρα διατροφή καὶ ἀρτιώτερα συνθήκαι ἐνσταλιτισμοῦ καὶ διαβιώσεως τῶν ζῶων.

Ἡ μετὰ τὸ 1950 σημειωθείσα σημαντικὴ αὐξησης τοῦ κατὰ κεφαλὴν εἰσοδήματος τῶν λαῶν τῶν ἐξειλιγμένων χωρῶν, παραλλήλως πρὸς τὴν ἀστικοποίησιν τοῦ μεγίστου μέρους τοῦ πληθυσμοῦ τῶν χωρῶν τούτων (95,0% εἰς Η.Π.Α. καὶ Ἀγγλίαν), ἠύξησε τεραστίως τὴν ζήτησιν ζωοκομικῶν προϊόντων εἰς ποσότητος καὶ ποιότητος, αἵτινες δὲν ἦτο δυνατόν νὰ καλυφθοῦν διὰ τῆς παραδοσιακῆς οἰκοτεχνικῆς καὶ βελτιωμένης βιοτεχνικῆς ζωοκομικῆς δραστηριότητος. Κατέστη οὕτως ἀναγκαία ἡ ἐκβιομηχάνισις τῆς ζωοκομικῆς παραγωγῆς, ὥστε νὰ παράγονται προϊόντα χαμηλοῦ κόστους καὶ ὑψηλῆς ποιότητος, ἀνταποκρινόμενα κυρίως εἰς τὸ αἶτημα τῆς συγχρόνου διαιτητικῆς, ἣτις ἀπαιτεῖ ζωοκομικὰ προϊόντα χαμηλῆς περιεκτικότητος εἰς λιπαρὰς οὐσίας.

Ἡ ὑπὸ τῶν Η.Π.Α. ἀρξαμένη ἐκβιομηχάνισις τῆς ζωοκομίας ἀπὸ τοῦ 1950 ἐξηπλώθη ἤδη εὐρέως εἰς ὅλας τὰς ἐξειλιγμένας χώρας τῆς γῆς (Εὐρώπη, Αὐστραλία, Καναδᾶς, Ἰαπωνία, Ρωσία). Μάλιστα, μετὰ τὸ 1950, αἱ βιομηχανικαὶ ζωοκομικαὶ δραστηριότητες ἔχουν σημαντικῶς αὐτοματοποιηθῆ καὶ ἐξηλεκτρονισθῆ. Παραλλήλως, ἡ ἐπιτευχθεῖσα διαβίωσις τῶν ζῶων ἐντὸς σταυλικῶν κατασκευῶν ἐλεγχομένου κλιματισμοῦ (θερμοκρασίας, ὑγρασίας, φωτισμοῦ κλπ.) ὑπεβोधῆσεν εἰς τὴν δημιουργίαν ὑβριδίων, ἅτινα, διαβιῶντα ὑπὸ ἀπολύτως ἐλεγχόμενης συνθήκας διατροφῆς καὶ διαβιώσεως, διασφαλίζουν ὑψηλοτέρην κατὰ 15—30% παραγωγικότητα τῶν πλέον εὐγενῶν φυλῶν ἐκάστου ζωικοῦ εἶδους.

Τὴν ἐκβιομηχάνισιν καὶ τὸν ἐξηλεκτρισμὸν τῶν ζωοκομικῶν δραστηριοτήτων ὑπεβοήθησαν σημαντικῶς αἱ σημειούμεναι ταχύταται ἀλλαγαι: α) Εἰς τὴν ἐφηρμοσμένην Βιολογίαν καὶ Γενετικὴν (τεχνητὴ σπερματέγχυσις, χρήσις κατεψυγμένου σπέρματος, βελτίωσις μεθόδων ἐλέγχου ἀποδόσεων καὶ βελτίωσις μαθηματικῶν μεθόδων ἐπεξεργασίας στοιχείων ἀποδόσεων δι' ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν, ἔλεγχος τῶν ἀπογόνων καὶ ἰδίᾳ ἡ ἐφαρμογὴ ὕβριδισμοῦ ἐν τῇ παραγωγῇ ζῶων χρήσεως εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ εἶδη τῶν ἐκτρεφόμενων ζῶων). β) Εἰς τὴν τεχνολογίαν (σταῦλοι ἐλεγχόμενου κλιματισμοῦ περιβάλλοντος καὶ αὐτοματοποιημένης διατροφῆς καὶ συλλογῆς προϊόντων καὶ περιττωμάτων). γ) Εἰς τὴν διοίκησιν καὶ οἰκονομίαν τῆς ζωοτεχνικῆς δραστηριότητος (δημιουργία βιομηχανικῶν ἐκτροφῶν διὰ χρήσεως ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ ὑψηλῆς στάθμης καὶ μεγάλης ἐξειδικεύσεως καθὼς καὶ συγκεντρώσεως καὶ χρήσεως ἐπὶ μακρὸν σημαντικῶν κεφαλαίων. Πάντα τὰ ἀνωτέρω ἔχουν ἐπιφέρει σημαντικὰς ἀλλαγὰς εἰς τὴν παραγωγὴν ζωϊκῆς πρωτεΐνης εἰς τὰς ἐξειλιγμένους χώρας. Τὴν ἀλλαγὴν ὑπεβοήθησε καὶ ἡ ταυτοχρόνως σημειωθείσα ἐξέλιξις εἰς τὸν τομέα παραγωγῆς ζωοτροφῶν (ποικιλία ἀραβοσίτου opaque-2 ὑψηλῆς περιεκτικότητος εἰς πρωτεΐνην 14%), ὕβριθια σόργου διπλασίον σχεδὸν ἀποδόσεων τῶν παραγωγικωτέρων ποικιλιῶν ἀραβοσίτου εἰς νομευτικὰς μονάδας κατὰ στρέμμα (sudax), παραγωγή εὐθηνῆς καὶ συμπεπικνωμένης πρωτεΐνης ἐξ ὕδατανθράκων ἀρχικῶς (μελάσσο) καὶ ἐσχάτως ἐκ προϊόντων ἀποστάξεως πετρελαίου, ἐκ φυσικῶν ἀερίων, ὡς καὶ ἡ δι' ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν κατάρτισις καὶ παρασκευὴ σιτηρεσιῶν ἐκ τῶν κτηνοτροφῶν καὶ τῶν συμπληρωμάτων (ἄλατα, ἰχνοστοιχεῖα, βιταμῖναι, ἀντιβιοτικά, ἀντι-ὄξειδωτικά) εἰς ἄρτια καὶ ἰσορροπα μίγματα δι' ἐκάστην κατηγορίαν κατοικιδίων ζῶων ὑπὸ τὴν πλέον κατάλληλον σύνθεσιν καὶ τὸ πλέον χαμηλὸν κόστος.

Αἱ οὕτω δημιουργηθεῖσαι ἀλλαγαι ἔσχον ὡς τελικὸν ἀποτέλεσμα τὴν δημιουργίαν βιομηχανικῶν ζωοκομικῶν ἐπιχειρήσεων, αἵτινες συνεχῶς ὀλοκληρούμεναι ἀποτελοῦν καθολικὰς δραστηριότητας παραγωγῆς, ἐπεξεργασίας, διακινήσεως καὶ ἐμπορίας τῶν ζωοκομικῶν προϊόντων τῶν ἐξειλιγμένων χωρῶν. Ἡ τοιαύτη βιομηχανικὴ ζωοκομικὴ δραστηριότης ἤδη εἰς τὰς Η.Π.Α ἔχει ἐπεκταθῆ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ προμηθεύῃ τὰ 70 % τοῦ καταναλισκομένου κρέατος πουλερικῶν καὶ τὰ 60 % τοῦ κρέατος βοοειδῶν. Εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς ἐπίσης χώρας, ἀπὸ τοῦ 1965 καὶ μέχρι τοῦ 1970, αἱ βιομηχανικαὶ ζωοκομικαὶ δραστηριότητες ἐπεξετείνοντο ταχέως.

Παραλλήλως, ἡ συνθετικὴ χημικὴ παραγωγή βιταμινῶν καὶ βασικῶν ἀμινοξέων χαμηλοῦ κόστους, καθὼς καὶ ἡ ἐπεκτεινομένη παραγωγή πρωτεϊνῶν ἐξ ὑποπροϊόντων ἀποστάξεως πετρελαίου ἢ, προσεχῶς, φυσικῶν ἀερίων εἰς χαμηλότερον κόστος διὰ τὴν διατροφήν τοῦ ζωϊκοῦ πληθυσμοῦ ἀρχικῶς, δημιουργοῦν εὐμενεῖς προοπτικὰς διὰ τὴν περαιτέρω ὀλοκλήρωσιν τῆς ἐκβιομηχανίσεως τῆς ζωοκομικῆς παραγωγῆς παγκοσμίως.

Ἡ Ζωοτεχνία (τέχνη τῶν ζῶων) παλαιότερον ἐθεωρεῖτο κλάδος τῆς ἐφηρμοσμένης Βιολογίας, ὁ ὁποῖος ἐπραγματεύετο τὴν ὑπὸ τὴν εὐρύτεραν ἔν-

νοιαν αναπαραγωγὴν τῶν ζῶων καὶ διήνοιγε τὸν κύκλον τῶν γενικῶν βιολογικῶν ζωοτεχνικῶν ἀρχῶν, τοιζῶν συγχρόνως τὰς δυνατότητας καὶ μεθόδους, τῇ βοηθείᾳ τῶν ὁποίων καθίστατο δυνατὴ ἡ αὔξησις τῆς παραγωγικότητος τῶν ζῶων, τῶν ἐκτρεφόμενων κατὰ κύριον λόγον ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς γεωργικῆς ἐκμεταλλεύσεως. Σήμερον, βάσει τῶν ἀνωτέρω ἐξελίξεων, ἔχει τροποποιηθῆ εἰς τὰς ἐξελιγμένας χώρας καὶ ὁ ἀνωτέρω ὀρισμὸς τῆς Ζωοτεχνίας δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν νέαν δημιουργηθεῖσαν πραγματικότητα.

Κατὰ τὰς σημερινὰς ἀντιλήψεις διὰ τοῦ ὅρου «Ζωοτεχνία» νοεῖται τὸ σύνολον τῶν δραστηριοτήτων, αἵτινες κατατείνουσι εἰς τὴν ἐφαρμογὴν θεωρητικῶν ἐπιστημονικῶν δεδομένων πρὸς βελτίωσιν τῶν ζωϊκῶν μηχανισμῶν τῶν κατοικιδίων ζῶων μας, ὡς καὶ τῶν ζωϊκῶν προϊόντων.

Ὁ ὀρισμὸς οὗτος καθίσταται πλέον κατανοητὸς διὰ τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν τρόπων δράσεως τῆς Ζωοτεχνίας. Δι' αὐτῆς ἐπιδιώκεται ἡ δημιουργία ζωϊκοῦ ὑλικοῦ, καταλλήλου πρὸς παραγωγὴν τοῦ ἐπιζητουμένου ἐκάστοτε προϊόντος, ἡ διασφάλισις εὐνοικῶν συνθηκῶν περιβάλλοντος, ἐπιτρεπουσῶν τὴν ὀλοκληρωτικὴν ἀξιοποίησιν τοῦ κληρονομικοῦ τῶν ζῶων, καὶ τέλος ἡ ὀργάνωσις τῶν παραγωγικῶν μονάδων, εἰς ἃς διὰ τοῦ πλέον καταλλήλου κατὰ ᾠρον καὶ χρόνον συνδυασμοῦ τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς (γνώσεων ἐπιστημονικῶν, κεφαλαίων, ἐργασίας καὶ γῆς) θὰ παράγῃ προϊόν ὑπὸ τὸ πλέον χαμηλὸν κόστος.

Βάσει τῶν ἀνωτέρω ἐξελίξεων ὁ σύγχρονος ζωοτέχνης δέον νὰ εἶναι βαθὺς γνώστης τοῦ ζωϊκοῦ μηχανισμοῦ, νὰ εἶναι ὁ μηχανικὸς κατασκευαστὴς τοῦ ζώου, ὅστις τροποποιεῖ τὰς παραγωγικὰς δραστηριότητας τούτου βάσει τῶν ἀπαιτήσεων τῆς ἀγορᾶς. Ἐπομένως, ὁ ζωοτέχνης οὐ μόνον δέον νὰ γνωρίζῃ ἄριστα τὴν μορφολογικὴν δομὴν καὶ φυσιολογικὴν δραστηριότητα τῶν κατοικιδίων ζῶων, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀποτιμᾷ εἰς τὰς συγχρόνους βιομηχανικὰς δραστηριότητας τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν συγχρόνων μεθόδων διατροφῆς καὶ ρυθμίσεως τοῦ ἐλεγχόμενου κλιματικοῦ περιβάλλοντος, αἵτινες ἐξωθοῦν τὸν ζωϊκὸν ὀργανισμὸν εἰς ὑψηλὴν παραγωγικότητα, ὑπερβαίνουσαν ἐνίοτε τὴν φυσιολογικὴν ἰσορροπίαν τῶν ζῶων μας.

Ἐπειδὴ μάλιστα αἱ ἐπιδιωκόμεναι ἐκάστοτε ὑπὸ τῆς ἀγορᾶς τροποποιήσεις τῶν ζωϊκῶν μηχανισμῶν ἐπιτυγχάνονται ταχύτερον διὰ τοῦ ὑβριδισμοῦ ἢ διὰ τῆς καθαροαίμου ἀναπαραγωγῆς, ὁ ὑβριδισμὸς ἔχει ἤδη γενικευθῆ εἰς ὅλα τὰ εἶδη τῶν κατοικιδίων ζῶων μας.

Οὕτως, ἐνῶ μέχρι τοῦ 1800 ἡ ζωοτεχνία ἦτο τέχνη, εἰς ἣν ἡ ἀνθρωπίνη συμμετοχὴ ἦτο κυρίως μία συνειδητὴ χειρωνακτικὴ προσπάθεια συνδεδεμένη μὲ ψυχικὴν ἀπόλαυσιν τοῦ ἀσκοῦντος ταύτην οἰκοτέχνου γεωργοῦ, ἀπὸ τοῦ 1800 μέχρι τοῦ 1950 ἀπετέλεσε μίαν σύνθετον δραστηριότητα χειρωνακτικῆς ἐργασίας τῶν ἐκτροφῶν. Αὕτη ὀργανοῦτο ὑπὸ τῶν βιολόγων γενετιστῶν Ζωοτεχνῶν τῶν Ἰδρυμάτων ἐρεύνης ἢ τῶν Πανεπιστημίων καὶ μετεφέρετο ἐν τῇ ἐφαρμογῇ παρὰ τῶν ἐφαρμοστῶν εἰς ἐπίπεδον βιοτεχνικῆς δραστηριότητος ἐκτροφῆς κυρίως καθαροαίμων ζῶων ὑψηλῆς παραγωγικότητος. Αἱ ὑπὸ τῶν ὑπηρεσιῶν ἐφαρμογῆς μεταβιβαζόμεναι ἐπιστημονικαὶ πληροφορίες ἦσαν

συνήθως άπλαϊ βελτιώσεις, σκοποΰσαι εις την βραδείαν εξέλιξιν τής παραγωγικότητας.

Σήμερον, ή ζωοτεχνική έργασία άποτελεί σοβαράν βιομηχανικήν δραστηριότητα άπαιτοΰσαν κυρίως σημαντικώτατα κεφάλαια, ή διασφάλισις τών όποιών έπί μακρόν (10ετία κατά μέσον όρον πρòς δημιουργίαν παραγωγικών ύβριδίων ύψηλής παραγωγικότητας) είναι μόνον δυνατή είτε ύπό τραπεζιτικών όργανισμών είτε παρά γιγαντιαίων έπιχειρήσεων διαθετουσών μεγάλα κεφάλαια. Έκ παραλλήλου, άπαιτεί και άκρως έξειδικευμένον έπιστημονικόν προσωπικόν τόσον διά την διοίκησιν τής έπιχειρήσεως (management), όσον και διά την τεχνολογικήν καθημερινήν άνέλιξιν της, ένφ ή συμμετοχή τής χειρωνακτικής έργασίας και τοϋ παράγοντος γής διαρκώς περιορίζονται.

Τά ύπό τών μεγάλων εταιριών βιομηχανικής παραγωγής παραγόμενα ύβριδια άποτελοϋν βιομηχανικόν μυστικόν τούτων, έπεκτείνεται δέ ή έκτροπή των παγκοσμίως διά τής καταλλήλου όργανώσεως τής διαφημίσεως και έμπορίας και άντικαθίστανται ύπό νέων ύβριδίων ύψηλότερας παραγωγικότητας τής αύτής ή έτέρας μεγάλης βιομηχανικής εταιρίας.

Άντίστοιχος μάλιστα πρòς τās άναφερθείσας τρεις έξειλεκτικās περιόδους ύπήρξε και ή εξέλιξις τής ζωοτεχνίας ως έπιστήμης και ή όργάνωσις τής άντιστοίχου άνωτάτης έκπαιδεύσεως. Η περίοδος τής άσκήσεως τής κτηνοτροφίας οίκοτεχνικώς πρò τοϋ 1750 δέν ειχεν άνάγκην άνωτάτης έκπαιδεύσεως.

Με την εξέλιξιν τής κτηνοτροφίας εις βιοτεχνίαν, άπό τής ενάρξεως τής έκβιομηχανοποιήσεως, δημιουργοϋνται Έδραι Ζωοτεχνίας εις τās Κτηνιατρικās και Γεωπονικās Σχολάς, εις ας διδάσκεται ό κλάδος οϋτος ως Ζωοτεχνία γενική και ειδική μετά τής Διατροφής και τής Γαλακτοκομίας ύπό τής αύτής Έδρας ύπό τόν τίτλον Animal Husbandry εις τās Άγγλοσαξωνικās χώρας.

Κατά την μετά τò 1950 περίοδον διά τής ενάρξεως τής δημιουργίας τών ζωοκομικών βιομηχανιών, αρχικώς εις τās Άνατολικās χώρας (Ρωσία, Ρουμανία, Βουλγαρία), ιδρύθησαν άνεξάρτητοι Άνώτατοι σχολαί με τόν τίτλον «Σχολή Ζωϊκών Έπιστημών» (Animal Science) τετραετοϋς διαρκείας. Μετά την έκ τούτων άποφοίτησιν διδεται ό τίτλος τοϋ Bachelor, άκολουθοϋνται διετείς έπί πλέον σπουδαί, πρòς ειδικέυσιν εις τοϋς διαφόρους κλάδους, ως π. χ. πτηνοτροφίας Poultry Science κλπ. και τριετείς τοιαϋται, πρòς άπόκτησιν τοϋ τίτλου τοϋ Phd (Διδάκτορος).

Άποτέλεσμα τής τοιαύτης γιγαντιαίας όργανώσεως τών συγχρόνων ζωοτεχνικών μονάδων άποτελεί και ή ήδη σημειωθείσα σχεδόν μονοπώλησις τών διατιθεμένων ύπό τών έπιχειρήσεων τούτων ύψηλής παραγωγικότητας ύβριδίων. Οϋτως, αί Η.Π.Α. και ό Καναδάς (ως έξάρτημα τών Η.Π.Α.) έμονοπώλησαν σχεδόν παγκοσμίως την παραγωγήν τών ύβριδίων κρεοπαραγωγής και ώοπαραγωγής τών όρνίθων και τών Ινδιάνων και τείνουν ήδη νά μονοπωλήσουν και την παραγωγήν ύβριδίων ύψηλής παραγωγικότητας εις την βοοτροφίαν κρεοπαραγωγής, την χοιροτροφίαν, προβατοτροφίαν κλπ. Τò αυτό παρατηρείται και εις την παραγωγήν ύβριδίων άραβοσίτου ύψηλής περιεκτικότητας πρωτεϊνών 14% opaque - 2, εις τὰ ύβριδια σόργου κλπ.

Βεβαίως, έναντι τῆς μονοπωλήσεως ταύτης τῶν ὑβριδίων παρὰ τῶν Η.Π.Α. καὶ τοῦ Καναδᾶ παρατηρεῖται ἤδη μία ἀντίδρασις τῶν Ἑλλήνων, ἰδίᾳ ἐν τῇ παραγωγῇ ὑβριδίων χοίρων. Οὕτω τὸ 1970 ἐλειτούργουν εἰς Ἑλλάδα 35 βιομηχανικαὶ δραστηριότητες παραγωγῆς θηλέων ὑβριδίων χοίρων (πατρογονικῶν), μία ἐπιχειρήσις παραγωγῆς ὑβριδίων προβάτων (Gazdow Sheep) καὶ μία ὠργανωμένη ἐπὶ συνεταιρικῆς βάσεως διασταυρώσεως τῶν ἀγγλικῶν κρεοπαραγωγικῶν φυλῶν Ἐνγκους, Χέρφορντ καὶ Σόρτχορν μετὰ ταύρων τῆς γαλλικῆς φυλῆς Σαρολαί - Μέν Ἀνζού. Φοβούμεθα ὅμως ὅτι εἶναι πλέον ἀργά, διότι οἱ Η.Π.Α. καὶ ὁ Καναδᾶς, ἀρχίσαντες πρὸ 15ετίας μὲ τὴν διασταύρωσιν τῶν ἀγγλικῶν κρεοπαραγωγικῶν φυλῶν μετὰ τοῦ Ζεμποῦ (Μπράχμα Χ Ἐνγκους), τὴν Μπέεφ - Μάστερ, Μπράχμα Χ ὑβρίδιον Σόρτχορν + Χέρφορντ κλπ. νῦν δὲ διὰ διασταυρώσεως τῆς Μπράχμα μετὰ Σαρολαί παρήγαγον τὴν Τσέμπρεϋ κλπ.

Ἐσχάτως, ἡ γνωστὴ διὰ τὰ λαμπρά της ἀποτελέσματα ἐν τῇ πτηνοτροφίᾳ Καναδικὴ Ἑταιρία Σείβερ ἀσχολεῖται μὲ τὴν παραγωγὴν ὑβριδίων κρεοπαραγωγῶν βοῶν. Εἰς πρόσφατον ἐπιστολὴν τῆς ἐπληροφόρησεν ἡμᾶς ὅτι: «ἡ δραστηριότης μας ἐν τῇ βελτιώσει τῆς κρεοπαραγωγῆς βοοτροφίας ἠκολούθησε τὰς αὐτὰς γενετικὰς μεθόδους, τὰς ὁποίας ἠκολουθήσαμεν ἐν τῇ πτηνοτροφίᾳ. Διατηροῦμεν καθαροαίμους ἀγέλας βοοειδῶν τῶν φυλῶν Ντέβον, Λίνκολν-Ρέεντ καὶ Μέν-Ἀνζού. Πέραν τούτων ἀσκοῦμεν ἐντατικὰ προγράμματα διασταυρώσεως δύο ἢ τριῶν φυλῶν βοοειδῶν μὲ κύριον στόχον τῶν διασταυρώσεων ταύτων τὴν δημιουργίαν πατρογονικῆς ἀγελάδος χαμηλῆς δαπάνης συντηρήσεως, πλὴν ὅμως μεταβιβαζούσης πιστῶς εἰς τοὺς ἀπογόνους τοὺς ἐπιθυμητοὺς χαρακτήρας τοῦ κρέατος».

Τὰ πατρογονικὰ ταῦτα θήλεια ζῶα διασταυροῦνται ἀκολούθως διὰ σπέρματος ταύρων τῶν ὀγκωδῶν κρεοπαραγωγικῶν γαλλικῶν φυλῶν Σαρολαί καὶ Μέν - Ἀνζού. Κατὰ τὴν ἐπιλογὴν τῶν θηλέων ζῶων ἐπιδιώκεται ἐπίσης ἡ αὔξησις τῆς ἀντοχῆς εἰς τὴν θερμότητα καὶ τὰς ἀσθενείας.

Εἰς τὴν χοιροτροφίαν ἐπίσης ἡ ἀμερικανικὴ ἑταιρία Τρίπ - Γουέϋ διὰ διασταυρώσεως χοιρομητέρων προερχομένων ἐκ τριῶν φυλῶν (Λαντράσε, Λάρτζ - Χουάϊτ καὶ Χαμσάϊρ) μετὰ κάπρων τῆς φυλῆς Ντούροκ παράγει χοιρίδια ἐμφανίζοντα ἡμερησίαν αὔξησιν ζῶντος βάρους 816-907 γραμ. ἢ 1,8-2 λιβρῶν (900 γραμ. περίπου) ἀπὸ τοῦ βάρους τῶν 15 - 100 χλγρ. Ἡ ἡμερησία παραγωγή χοιριδίων κατὰ χοιρομητέρα ἀνέρχεται εἰς 21 χοιρίδια. Κατὰ τοκετὸν γεννῶνται 10,5 χοιρίδια, μετὰ τὸν ἀπογαλακτισμὸν πωλοῦνται 9,25 χοιρίδια, κατὰ τοκετόν. Κατὰ τὴν περίοδον παχύνσεως ἢ μετατρεψιμότης τῆς τροφῆς ἀνέρχεται εἰς 2,7 χλγρ. ξηρᾶς τροφῆς ἢ εἰς 2,4 χλγρ. ὕδαρου ἐν διαλύσει τροφῆς ἀνά χλγρ. προσκτωμένου ζῶντος βάρους (ὑπερκεράσαντα ἤδη τὸ ρεκόρ τῆς Λαντράσε), ὅπερ ἦτο 2,9 χλγρ. Τὸ βᾶρος τοῦ σφαγίου τῶν παχυνθέντων χοίρων (μετὰ λίπους καὶ νεφρῶν) φθάνει τὰ 84-87% τοῦ ζῶντος βάρους. Τὸ ποσοστὸν τῶν πρώτης κατηγορίας τμημάτων τοῦ σφαγίου (χοιρομήριον - φιλέτο, ὠμοπλάτη) ἀνέρχεται εἰς 54-57% τοῦ ζῶντος βάρους. Αἱ προτόκοι χοιρομητέρες τῆς Τρίπ - Γουέϋ εἶναι ἱκαναὶ πρὸς παραγωγὴν τοῦ

Παραγωγικότητας κρεοπαραγωγού αγελάδος. Βιολογικά όρια
παρελθόντος - παρόντος - μέλλοντος.

Χρονικά όρια	1955	1967	1980	Βιολ. όρια
Μέση ημερησία αύξησης (εις χλγρ.)	0,908	0,958	1,180	1,816
Ήλικία προσκτήσεως βάρους 450 χλγρ. (εις μήνας)	17	15	13	8
Μετατρεψιμότητας τροφής διά πρόσκτησιν 1 χλγρ. Ζ. Β.	8,1	7,2	6,1	5
% σφαγίου μόσχου αξιο- ποιούμενου	81	85	90	100

Παραγωγικότητας κρεοπαραγωγού χοίρου. Βιολογικά όρια
παρελθόντος - παρόντος - μέλλοντος.

Χρονικά όρια	1955	1967	1980	Βιολ. όρια
Μέση ημερησία αύξησης Ζ. Β. εις χλγρ.	0,590	0,681	0,775	1,362
Ήλικία ίνα φθάση τὸ βάρος τῶν 90 χλγρ. (εις ημέρας)	174	156	138	100
Μετατρεψιμότητας κτηνοτροφής εις χλγρ. διά τήν πρόσκτησιν 1 χλγρ. Ζ. Β.	3,7	3,3	3,2	2
Συνολικὸν βάρος χοιριδίων κατὰ τὸν τοκετὸν (εις χλγρ.)	9	10	11	30
Βάρος ἀπογαλακτιζομένων χοιριδίων (εις χλγρ.)	7	8	9	20
Ψωριμάζοντα ὠάρια κατὰ τήν περίοδον ὠθηλακιορηξίας	17	18	20	35
Ἐπιφάνεια μπὸν - φιλέ εις τετραγωνικὰ ἑκατοστὰ	22,5	25,8	30,9	64,5
% κρέατος πρὸς σφάγιον	49	52	57	70

μεγίστου δυνατού άρισμού χοιριδίων ταχείας ανάπτυξης, λίαν ύψηλης μετα-τρεψιμότητας τροφής και μεγίστης ζωτικότητας. Τά παχυνθέντα χοιρίδια τής Τριπ Γουέυ παράγουν μεγάλας ποσότητας καθαρού κρέατος, ή προσπάθεια δέ περαιτέρω βελτιώσεων συνεχίζεται.

Υπό τοῦ Grand M. Garman δίδονται εἰς τοὺς κατωτέρω πίνακας τὰ βιολογικὰ ὄρια τοῦ παρελθόντος, παρόντος καὶ μέλλοντος τῶν κρεοπαραγωγῶν ἀγελάδων καὶ χοίρων βάσει τῶν σημερινῶν ἐπιστημονικῶν ἀντιλήψεων. Τὰ στοιχεῖα προήρχοντο ἐκ τοῦ πειραματικοῦ Σταθμοῦ τοῦ Μίτσιγκαν.

Οἱ Στέφανος καὶ Μάρκερ ἐπίσης εἰς τὰ ἐργαστήρια τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ὁκλαχόμα ἐπέτυχον πειραματικῶς δι' ἐνέσεως ὁρμονῶν τὴν πρόκλησιν πολυδυμίας εἰς τὰς ἀγελάδας εἰς ποσοστὸν 44%. Ἔναι τῶν ἀγελάδων ἐγέννησαν καὶ τετράδυμα. Ἐνδεχομένως τὰ πειράματα ταῦτα θὰ προκαλέσουν ἐπανάστασιν ἐν τῇ κρεοπαραγωγῇ τῶν βοοειδῶν, ὅπου ἡ μονοτοκία ἀπετέλει μέχρι τοῦδε σημαντικὴν δυσχέρειαν πρὸς αὔξησιν τῆς κρεοπαραγωγῆς τῶν βοοειδῶν.

Ἐλπίζεται οὕτω μελλοντικῶς, ὅτι ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ ἐλέγχου τοῦ κλιματικοῦ περιβάλλοντος διὰ κλιματιζομένων σταύλων καὶ ρυθμιζομένου οἴστρου θὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ παραγωγή καὶ ὠρίμανσις μεγαλυτέρου ἀριθμοῦ ὠαρίων. Ταῦτα, γονιμοποιούμενα διὰ σπέρματος ὑψηλῆς γενετικῆς ἀξίας καὶ διατρεφόμενα κατὰ τὴν ἐνδομήτριον καὶ τὴν μετὰ τὸν τοκετὸν ζωὴν τῶν δι' ἀρίστης (καταλλήλου καὶ εὐθυνηῆς) διατροφῆς, θὰ καταστήσουν δυνατὴν τὴν εἰς ἡλικίαν 100 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς γεννήσεως ἀπόκτησιν βάρους 90 χλγρ. παρὰ τῶν χοιριδίων, τὴν εἰς ἡλικίαν 8 μηνῶν περίπου ἀπόκτησιν βάρους 450 χλγρ. παρὰ τῶν μόσχων, τὴν ἀπόληψιν δύο μαλακοκελύφων ὠῶν ἡμερησίως παρὰ τῆς ὄρνιθος καὶ τὴν ἀπόδοσιν 15.000 χλγρ. γάλακτος ἐτησίως παρὰ τῶν γαλακτοπαραγωγῶν ἀγελάδων καὶ 2 μόσχων ἐτησίως παρὰ τῶν κρεοπαραγωγῶν τοιούτων.

Ἐξετέθησαν ἀνωτέρω τὰ λαμπρὰ μέχρι σήμερον ἐπιτεύγματα τῆς βιομηχανικῆς ζωοκομικῆς δραστηριότητος, αἱ ἀναμενόμεναι κατὰ τὴν προσεχῆ δεκαετίαν ἐξελίξεις, ὡς καὶ τὰ θεωρούμενα σήμερον βιολογικὰ ὄρια τῶν βελτιώσεων.

Ἄς ἐξετάσωμεν νῦν ποῦ εὐρίσκονται τὰ προβλήματα τῆς ζωοκομικῆς παραγωγῆς παρ' ἡμῖν. Παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ἡ κατανάλωσις ζωϊκῶν πρωτεϊνῶν παρ' ἡμῖν εὐρίσκεται εἰς χαμηλὸν ἐπίπεδον (προηγούμεθα ἐν Εὐρώπῃ τῶν Τούρκων, Ἰσπανῶν καὶ Πορτογάλων καὶ ἐπόμεθα σημαντικῶς τῶν Ἰταλῶν), ἀνῆλθε δὲ διὰ τὸ 1970 ὡς ὑπολογίζομεν εἰς 42 γραμμάρια ἡμερησίως, ἐν τούτοις, αἱ εἰσαγωγὰί μας εἰς ζωοκομικὰ προϊόντα πάσης φύσεως ὑπερβαίνουν ἤδη τὰ 150 ἑκατομ. δολλάρια καὶ αὐξάνουν κατ' ἔτος εἰς ποσοστὸν μεγαλύτερον τῆς ἐντοπίας αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς καὶ οὕτω τὸ χάσμα μεταξὺ παραγωγῆς καὶ καταναλώσεως διευρύνεται συνεχῶς.

Φρονῶ ὅτι ἡ συνεχιζομένη παρ' ἡμῖν ἐπὶ μίαν εἰσέτι τοῦλάχιστον δεκαετίαν ἀσκησις τῆς ζωοκομικῆς παραγωγῆς εἰς ἐπίπεδον ἀγροτικῶν - οἰκοτεχνικῶν δέον νὰ συνεχίσῃ παράγουσα, στηριζομένη κυρίως εἰς τὴν ἀκολουθουμέ-

νη κοινωνικήν πολιτικήν ἐνισχύσεως τῶν ἑκατοντάδων χιλιάδων ἀγροτικῶν μας οἰκογενειῶν.

Δὲν νομίζω ὅμως ὅτι εἶναι δυνατὸν διὰ τῆς μορφῆς ταύτης νὰ καλύψωμεν τὰ ποσοτικά ἐν τῷ παρόντι καὶ ποιοτικά ἐν τῷ μέλλοντι ἑλλείμματά μας εἰς ζωοκομικά προϊόντα. Φοβοῦμαι μάλιστα ὅτι ταῦτα θὰ διευρυνθοῦν ἔτι μᾶλλον κατὰ τὰ προσεχῆ ἔτη. Τὴν οἰκονομικὴν διαχείρισιν τῆς κοινωνικῆς ταύτης πολιτικῆς δέον νὰ συνεχίσῃ ἀσκοῦσα ἡ ΑΤΕ.

Εἶναι ἀπαραίτητον, ὡς ἄλλωστε ἔπραξαν καὶ αἱ πλέον ἡμῶν προηγμένα ἠῶρα τῆς Ε.Ο.Κ. (Ἰταλία καὶ Γερμανία), νὰ συνεργασθῶμεν στενῶς μετὰ τῶν πλέον προηγμένων ἀμερικανικῶν ἐταιρειῶν, πρὸς δημιουργίαν καὶ παρ' ἡμῖν μεγάλων βιομηχανικῶν ζωοκομικῶν δραστηριοτήτων καὶ παραλλήλως νὰ ἐνισχύσωμεν τὴν ἀνέλιξιν τῶν ὀλίγων ὑφισταμένων βιοτεχνικῶν δραστηριοτήτων εἰς βιομηχανικὰς τοιαύτας, βάσει ὅμως προγράμματος καθαρῶς οἰκονομικοῦ (καὶ οὐχὶ κοινωνικοῦ ὡς εἰς τὰς οἰκοτεχνικὰς δραστηριότητας).

Τὴν χρηματοδότησιν τῶν ἰδρυθησομένων βιομηχανικῶν ζωοκομικῶν μονάδων δέον νὰ ἀναλάβῃ ἡ Τράπεζα Βιομηχανικῆς Ἀναπτύξεως, ἣτις καὶ θὰ ἀσκήσῃ εἰς ταύτας τὴν ἰδίαν γραμμὴν πιστοδοτήσεως ἣν ἀσκεῖ καὶ διὰ τὰς λοιπὰς βιομηχανικὰς καὶ τουριστικὰς ἐπιχειρήσεις.

Ἡ ὅλη προσπάθεια τῆς ἐκβιομηχανίσεως καὶ τῆς ζωοκομίας δέον νὰ στηριχθῆ εἰς τοὺς ἐλευθέρους ἐπιχειρηματίας, οἵτινες θὰ διασφαλίσουν τὰς ἀπαραίτητους συνεργασίας προσακτιῶσεως τῆς ἀπαιτουμένης τεχνικῆς βοήθειας καὶ τῶν ἀπαιτουμένων κεφαλαίων. Ἀτυχῶς, ἡ μέχρι σήμερον ἐπιδιωχθεῖσα κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν 1960 - 1970 προσπάθεια ὀργανώσεως μονάδων βιομηχανικῆς ζωοκομικῆς παραγωγῆς, τῇ βοήθειᾳ ξένων ἢ καὶ Ἑλλήνων ἐμπειρογνομόνων, δὲν ἔδωσαν ἰκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα. Διότι, ὡς εἶναι νοητόν, εἶναι ἀδύνατος ἡ δημιουργία βιώσιμων βιομηχανικῶν ἰδίᾳ ἐπιχειρήσεων ὑπὸ Ἑλλήνων ἢ ξένων συμβούλων. Ἀνάγκη λοιπὸν ἄμεσος εἶναι, ὅπως οἱ Ἑλληγες ἐπιχειρηματία καὶ οἱ εἰδικοί ἐπιστήμονες ἐν συνεργασίᾳ ὀργανώσουν καὶ ἐν Ἑλλάδι βιοτεχνικὰς καὶ βιομηχανικὰς ζωοκομικὰς δραστηριότητας, ἐπικουρούμενοι ὅσάκις τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον καὶ ὑπὸ τῆς πείρας ἀνεγνωρισμένων καὶ διεθνoῦς κύρους ὁμοειδῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ ἐξωτερικοῦ. Αἱ δραστηριότητες αὗται θὰ εἶναι εἰς θέσιν ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ καλύπτουν τὰς συνεχῶς αὐξανόμενας ποσοτικὰς καὶ ποιοτικὰς ἀνάγκας τῆς χώρας εἰς ζωοκομικά προϊόντα καὶ νὰ ἀνακόπτουν τὴν διεύθυνσιν τῶν ἑλλειμμάτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ καλύπτουν προοδευτικῶς τὰ ὑφιστάμενα ἤδη ἑλλείμματά μας.

Πρὸς τὸν σκοπὸν ὅμως τοῦτον, εἶναι ἀπαραίτητος ἡ διασφάλις ἰκανοποιητικῶν καὶ μακροπροθέσμως διασφαλιζομένων ἐπιχειρηματικῶν κερδῶν. Τοῦτο θὰ ἐπιτευχθῆ διὰ καθορισμοῦ τιμῆς τῶν ζωοκομικῶν μας προϊόντων, βάσει τῶν δαπανῶν παραγωγῆς των καὶ διὰ καθορισμοῦ τῆς τιμῆς τῶν νωπῶν καὶ κατεψυγμένων ζωοκομικῶν προϊόντων τοῦ ἐξωτερικοῦ οὐχὶ κάτω τῆς καθοριζομένης ἐκάστοτε τιμῆς κόστους προϊόντων ἐσωτερικοῦ. Εἰδικώτερον, ἡ τιμὴ τῶν κατεψυγμένων κρεάτων προελεύσεως ἐξωτερικοῦ δέον νὰ εἶναι χαμηλοτέρα τὸ πολὺ κατὰ 20% τῆς ἀντιστοίχου τιμῆς τῆς αὐτῆς ποιότητος ἐλ-

λνικου κρέατος κατά την πρώτην πενταετίαν και ή διαφορά κατά την δευτέρα πενταετίαν να μειωθή εις 10%, ως τουτο συμβαίνει εις ολας τας χώρας.

Μία μόνη τοιαύτη διασφάλις θα παρακινήση ίκανους επιχειρηματίας και ειδικους επιστήμονας εις την εν τη χώρα μας δημιουργίαν ειδικών βιοτεχνικών και βιομηχανικών ζωοκομικών μονάδων.

Ή εκ των μέτρων τούτων προκληθησομένη αύξησης της τιμής των ζωοκομικών προϊόντων και ιδία του κρέατος είναι δυνατόν να άμβλυθη δια τας άπορωτέρας άστικας οικογενείας (κάτω των 6.000 δρχ. μηνιαίου εισοδήματος) δια της παροχής επιδόματος κρέατος, ως έγινετο ήδη πρό έτων, οτε έχορηγήθη εις τας άπόρους σχετικώς οικογενείας επίδομα άρτου.

Άποτελεί σήμερα αναντίρρητον πραγματικότητα οτι ή τιμή, ιδία του κρέατος παρ' ήμιν, είναι λιαν χαμηλή και ύπολείπεται κατά 50 - 100% της τιμής του κρέατος, τόσον εις τας χώρας τας έχούσας ιδίαν παραγωγήν ως εις Γιουγκοσλαβίαν ή Γαλλίαν, οσον και εις τας χώρας τας έμφανίζουσας έλλείμματα, ως ή Ίταλία ή ή Γερμανία.

Θά πρέπει, βάσει των άνωτέρω, να συνειδητοποιηθη οτι και εις την παραγωγήν ζωοκομικών προϊόντων, δέον να χορηγηθοϋν κίνητρα σοβαρά δια να επιτευχθη ή αυτάρκεια τουλάχιστον κατά την προσεχή 10ετίαν. Και οπως δια την σιτοπαραγωγήν εις την πρωτογενή παραγωγήν διησφαλίσθησαν σημαντικά και βέβαια κέρδη και έπετύχαμε την αυτάρκειαν (νυν δέ εύρισκόμεθα εις το στάδιον άρσεως των προστατευτικών μέτρων και εξισώσεως των τιμών έσωτερικου πρός τας τιμάς τουλάχιστον της Ε.Ο.Κ. δια τον μαλακόν σίτον), λόγω της εν τω μεταξύ εύρειας έφαρμογής των συγχρόνων παραγωγικών διαδικασιών εν τη σιτοπαραγωγή, οϋτω και εις την ζωοκομικήν παραγωγήν θα πρέπει να ακολουθήσωμεν την αυτην πολιτικήν.

Άλλωστε, εξ όλων των κλάδων της ζωοκομικής παραγωγής, ή ωοπαραγωγική και κρεοπαραγωγική πτηνοτροφία, ηννοήθη από μακροϋ δια της λήψεως καταλλήλων προστατευτικών μέτρων, λόγω του οτι ή υπό βιοτεχνικήν και βιομηχανικήν μορφήν άσκησις του κλάδου τούτου υπό ώργανωμένων κάπως επιχειρηματιών ύπεβόηθησε την πολιτικήν εις την λήψιν των καταλλήλων μέτρων. Τα μέτρα ταϋτα εντός βραχείας χρονικου διαστήματος διησφάλισαν λιαν ίκανοποιητικά άποτελέσματα και έκάλυψαν σχεδόν τας με ταχύν ρυθμόν αύξανόμενας ανάγκας της χώρας εις πτηνοτροφικά προϊόντα.

Μάλιστα, δημιουργηθεισών ήδη και παρ' ήμιν βιομηχανικών - έγκαταστάσεων παραγωγής ώων και κρέατος πουλερικών, ήρξατο ήδη ή πτώσις των τιμών προϊόντων τούτων εις επίπεδα πλησιάζοντα τα τοιαϋτα της Ε.Ο.Κ.

Δια να επιτύχωμεν, έπομένως, την αυτάρκειαν εις κρέας βοοειδών· χοίρου - προβάτων δέον να όρίσωμεν τας τιμάς εις επίπεδα αποδίδοντα έτησίως καθαράν πρόσοδον τουλάχιστον 15%, ως διησφάλισαμεν εις την πνητοτροφίαν. Σήμερα, βάσει των τρεχουσών τιμών εις χείρας παραγωγού, διασφαλίζεται καθαρά πρόσοδος 1 - 3% δια το κρέας μόσχου, ζημία κυμαιομένη από 12% μέχρι κέρδους 3% βάσει των εύρύτατα κυμαιομένων τιμών του χοιρείου κρέατος, όταν οί χοίροι δέν διατρέφονται δι' άπορριμμάτων.

Όλως ιδιόμορφος είναι η κατάσταση εν τῇ γαλακτοκομικῇ παραγωγῇ, ὅπου ἡ μὲν τιμὴ τῶν 2.90·3 δρχ. κατὰ χλγρ. εἶναι αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἱκανοποιητικὴ, ἡ παραγωγικότης ὁμως τοῦ χρησιμοποιουμένου ζωϊκοῦ κεφαλαίου εἶναι τόσο χαμηλὴ, ὥστε ἡ τιμὴ νὰ καθίσταται ἀσύμφορος διὰ ζῶα παραγωγῆς κάτω τῶν 2.500 χλγρ. γάλακτος ἑτησίως, ὡς ἔδειξεν ἡ σχετικὴ μελέτη τοῦ συναδέλφου κ. Κιτσοπανίδη.

Ἀποτέλεσμα τούτου εἶναι ἡ σοβαρὰ μείωσις τῶν βιοτεχνικῶν γαλακτοπαραγωγικῶν δραστηριοτήτων, αἵτινες εἶχον δημιουργηθῆ περίξ τῶν ἀστικῶν κέντρων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης καὶ ἡ ἐνάσκησις τῆς γαλακτοπαραγωγῆς ὑπὸ οἰκοτεχνικῶν καὶ ἀρχομένων νῦν νέων βιοτεχνικῶν γαλακτοκομικῶν ἐπιχειρήσεων, μακρὰν σχετικῶς τῶν κέντρων.

Τὸ σοβαρώτερον, ὁμως, θέμα ἐν τῇ παραγωγῇ γάλακτος ἔγκειται εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς ποιότητος τοῦ ἐν Ἑλλάδι παραγομένου γάλακτος, ἣτις ὑπὸ τὰς συνθήκας τῆς σημερινῆς οἰκοτεχνικῆς καὶ ἀρχομένης βιοτεχνικῆς τοιαύτης εἶναι λίαν χαμηλὴ καὶ χρήζει ριζικῶν μέτρων διὰ νὰ βελτιωθῆ. Λόγω μάλιστα τῆς χαμηλῆς ποιότητος τοῦ κυκλοφοροῦντος γάλακτος, ἡ παρατηρουμένη αὔξησις ἐν τῇ καταναλώσει προέρχεται κυρίως ἐκ συμπετυκνωμένου γάλακτος, εἰσαγομένου ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Τὸ θέμα τῆς παραγωγῆς γάλακτος ποιότητος καὶ ἀνταγωνιστικοῦ κόστους ἔχει διερευνηθῆ ὑπὸ Ἑλλήνων καὶ ξένων ἐμπειρογνομόνων, οἵτινες κατέληξαν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι μόνον ἡ βιοτεχνικὴ ὀργάνωσις τῆς γαλακτοπαραγωγῆς εἰς μονάδας 72 - 144 ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀγελάδων φυλῆς Φρισιανδίας, μελλοντικῶς δὲ προφανῶς διὰ μεγαλύτερου ἀριθμοῦ καὶ διὰ δημιουργίας πολὺ μεγάλων βιομηχανικῶν ἐκτροφῶν (Cow Pools), εἰς τὰς ἐγγύς τῶν μεγάλων ἀστικῶν κέντρων περιοχάς, εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιλυθῆ.

Εἰς ἐσχάτως κυκλοφορήσασαν ἐργασίαν τοῦ ΠΑΚΘ (Πρόγραμμα Ἀναπτύξεως Κτηνοτροφίας Θεσσαλίας) ὑπὸ τὸν τίτλον «Χωρικὰ Πρότυπα», ἡ ἐλληνικὴ ὁμάς τοῦ ΠΑΚΘ προτείνει τὴν ἴδρυσιν προτύπων οἰκογενειακοῦ τύπου ἅτινα θὰ ἀποτελοῦν βελτίωσιν ὑφισταμένης καταστάσεως, ἰστάμενα μεταξύ παραδοσιακῆς καὶ συγχρόνου κτηνοτροφίας, ... πολλὰ δὲ ἐξ αὐτῶν θὰ ἐξελιχθοῦν εἰς ἐπιχειρηματικὰς μονάδας. Προτείνουν μάλιστα τὴν τροποποίησιν τοῦ ὑγειονομικοῦ κανονισμοῦ, ἵνα ἐπιτραπῆ ἡ βελτίωσις τῶν ἐντὸς τῶν κοινοτήτων ὑφισταμένων ἤδη σταυλικῶν ἐγκαταστάσεων.

Διὰ τὴν γαλακτοπαραγωγὴν τῶν ἀγελάδων προτείνουν: 1) Πρότυπον 24 - 48 ἀγελάδων ἀπρόμαυρης φυλῆς (Φριζιαν) μὲ ἐπιδότησιν 40% ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῶν ἀπαιτηθησομένων ἐπενδύσεων. 2) Δάνεια μεσομακροπρόθεσμα μὲ ἐπιτόκιον 4% καὶ διάρκειαν 12 ἐτῶν διὰ τὰς ἐγκαταστάσεις, 8 ἐτῶν διὰ τὰς ἀγελάδας καὶ 6 ἐτῶν διὰ τὰ μηχανήματα. 3) Πλήρης τεχνικὴ (ἐλεγχος ἀναπαραγωγῆς, ἐπιδόσεων, ποιότητος σπέρματος, σχέδια διατροφῆς, ὀργάνωσις, ἐργασίας, κτηνιατρικὴ παρακολούθησις, κλπ.), λογιστικὴ καὶ οἰκονομικὴ παρακολούθησις ἐπὶ 3 ἐτῶν. 4) Ἐξασφάλισις διαθέσεως γάλακτος εἰς ἐργοστάσια μὲ ἐπίσημον τιμὴν, προσαυξανομένην λόγῳ ποιότητος. Προτείνουν δὲ τὴν ἴδρυσιν 4 χωρικῶν προτύπων διὰ τὸ 1970 καὶ 1971.

‘Ημεῖς φρονοῦμεν, ὅτι μόνον ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία ἱκανῶν ἐπιχειρηματιῶν καὶ ἱκανῶν ἐπιστημόνων Γεωπόνων, Κτηνιάτρων, Οἰκονομολόγων κλπ. εἶναι δυνατόν νὰ προαγάγῃ καὶ νὰ ἐπιλύσῃ τὸ θέμα τῆς γαλακτοπαραγωγῆς. Ὁ ἀσκηθῆσόμενος εἰς τὰς ἰδρυομένας ἐπιχειρήσεις ἔλεγχος, θὰ ἀφορᾷ μόνον εἰς τὸν καθορισμὸν ἀσφαλοῦς καὶ βεβαίας τιμῆς, εἰς ἣν θὰ περιλαμβάνεται καὶ τὸ ἐπιχειρηματικὸν κέρδος 10–15% ἑτησίως, καθὼς καὶ ὁ ὑγειονομικὸς ἔλεγχος τοῦ παραδιδομένου εἰς τὰς βιομηχανίας γάλακτος. Σκόπιμος ἴσως θὰ ἦτο καὶ ἡ ὑποβοήθησις τῶν ἐπιχειρηματιῶν πρὸς ὀργάνωσιν τῆς ἀναπαραγωγῆς. Τὸ μέγεθος ὁμῶς τῆς ἐπιχειρήσεως, ἡ διατροφή καὶ ἅπασαι αἱ ὀργανωτικαὶ λεπτομέρειαι τῶν μονάδων, δεόν νὰ ἀφεθοῦν εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῶν ἐπιχειρηματιῶν. Οὗτοι, βεβαιωμένως, δεόν νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ὀργανώσουν καλύτερον καὶ ἀρτιώτερον τὰς μονάδας των, ὡς ἔδειξεν ἤδη λίαν ἐπιτυχῶς ἡ ἀνέλιξις τῶν πτηνοτροφικῶν ἐπιχειρήσεων μας εἰς βιομηχανικὰς τοιαύτας, ἄνευ ἀσκήσεως ἐλέγχου ὑπὸ ὑπαλλήλων τεχνικῶν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν.

Ἄλλὰ, ἐνῶ αἱ ἀπόψεις τῶν διαφόρων θεωρητικῶν μελετητῶν τῆς γαλακτοπαραγωγῆς κυμαίνονται εἰς τὰ μεγέθη ἀπὸ 24 μέχρι χιλιάδων κεφαλῶν ἀγελάδων, οἱ ὑπευθύνως ἀσκοῦντες τὴν ζωοκομικὴν μας πολιτικὴν διαθέτουν πιστώσεις διὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀγελάδων Φριζιαν καὶ τὴν διάθεσιν τούτων ἀνὰ 2 - 10 εἰς ἀγρότας πρὸς συνέχισιν τῆς μέχρι σήμερον ἐφαρμοσθείσης πολιτικῆς.

Τὰ αὐτὰ ἰσχύουν διὰ τὸ πρότυπον παχύνσεως 50 μόσχων, πρότυπον ἔκτροφῆς 150 ἀγελάδων διὰ παραγωγὴν μόσχων πρὸς πάχυνσιν, τὸ ὁμαδικὸν πρότυπον παχύνσεως μόσχων καὶ τὸ κοινὸν ἀμελκτῆριον ἀγελάδων χωρίου, ἅτινα προτείνουν οἱ Ἕλληνες ἐμπειρογνώμονες τοῦ ΠΑΚΘ.

Φρονοῦμεν ὅτι τὰ προτεινόμενα πρότυπα βασίζονται ἐπὶ τῆς προσπαθείας διαιωνίσεως τῆς οἰκοτεχνικῆς — ἀρχομένης βιοτεχνικῆς δραστηριότητος, ἣτις ὁμῶς, ὡς ἤδη ἐλέχθη, οὐδεμίαν μελλοντικὴν δυνατότητα ἐπιβιώσεως ἐμφανίζει. Δι’ ὃ καὶ παρὰ πᾶσαν προσπάθειαν καὶ ἐνθουσιασμὸν τῶν προτεινόντων ταύτην τεχνικῶν, δὲν κατέστη δυνατὴ ἐπὶ λίαν πενταετίαν ἤδη, καθ’ ἣν λειτουργεῖ τὸ ΠΑΚΘ, πλήρης παρὰ μερικὴ κατὰ τὰς πληροφορίας μας λειτουργία μιᾶς προτύπου ἐπιχειρηματικῆς μονάδος παραγωγῆς γάλακτος ἐξ ἀγελάδων Φρισλανδίας καὶ 3 - 4 χωρικῶν προτύπων παχύνσεως ἀνὰ 300 ἀμῶν. Τοιαῦται μορφαὶ παχύνσεως ὑφίσταντο ἤδη καὶ μάλιστα μεγαλύτεραι ὑπὸ τὴν μορφήν τῶν «καναράδων».

Οὕτω βλέπομεν, ὅτι θὰ λειτουργήσουν δυσχερῶς καὶ τὰ χωρικὰ πρότυπα τῶν Ἑλλήνων συναδέλφων τοῦ ΠΑΚΘ, διότι εὐρίσκονται ἐκτὸς τῆς συγχρόνου οἰκονομικῆς πραγματικότητος. Θὰ διατεθοῦν μόνον ἐπιδοτήσεις ὑπὸ τῆς πολιτείας καὶ χαμηλότοκα δάνεια ὑπὸ τῆς ΑΤΕ, ἡ ἐξόφλησις τῶν ὁποίων θὰ καταστῇ λίαν δυσχερῆς, διότι ἡ ὄλη προσπάθεια στηρίζεται ἀρχῆθεν οὐχὶ εἰς οἰκονομικὰ ἀλλὰ εἰς κοινωνικὰ κριτήρια.

Ἐν τῷ μεταξῦ ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία ἐσημέωσε τὰς κάτωθι ἐξελίξεις εἰς τὸν τομέα τῆς ζωοκομικῆς παραγωγῆς παρ’ ἡμῖν.

1ον. Εἰς τὴν βιομηχανικὴν πτηνοτροφικὴν δραστηριότητα ἐδημιουργή-

θησαν 5 - 10 σύγχρονοι μονάδες διατηρήσεως πατρογονικών ωοτόκων και κρεοπαραγωγικών όρνιθων, με εγκαταστάσεις έκκολάψεως 500.000-1.000.000 νεοσσών.

2ον. Λειτουργούν μονάδες παραγωγής ωού καταναλώσεως δυναμικότητος μέχρις 70.000 όρνιθων και εύρίσκεται υπό μελέτην ή κατασκευή άπολύτως έκσυγχρονισμένων πτηνοτροφείων εις κλωβοστοιχείας πλήρως αύτοποιημένων και πλήρως έλεγχομένων κλιματικώς, δυναμικότητος 100.000 ωοτόκων όρνιθων.

Βιοτεχνικαί και βιομηχανικαί έξωγεωργικαί κατά τó πλείστον πτηνοτροφικαί δραστηριότητες, άνερχόμεναι εις 13.000 περίπου έπιχειρήσεω, έλέγχουν πλέον του 60% του ύφισταμένου έν τή χώρα πτηνοτροφικού κεφαλαίου και παράγουν πλέον του 75% τών προϊόντων. Πλείσται έξ αύτών, εύρίσκονται ήδη εις τήν περίοδον τής άριθμητικής συμπτώξεως τών βιοτεχνιών εις βιομηχανίας, λόγω του άρξανομένου άνταγωνισμού τόν όποιον ύφίστανται έκ τών βιομηχανικών κτηνοτροφικών δραστηριοτήτων, ένια τών όποίων έλέγχουν πλήρως τούς τομείς παραγωγής—έπεξεργασίας—διακινήσεως και έμπορίας τών πτηνοτροφικών προϊόντων. Ούτω, δύνανται νά προσφέρουν εις τήν κατανάλωσιν προϊόντα εις τιμάς τόσον χαμηλάς, ώστε νά καθίσταται προβληματική ή έπιβίωσις τών μικράς δυναμικότητος βιοτεχνικών έπιχειρήσεων.

Ή αύτή εξέλιξις έμφανίζεται και εις τήν πτηνοτροφίαν ώοπαραγωγής. Κατά μελέτας τής "Εδρας μας, τó νωπόν ώδν ήμέρας εις έκσυγχρονισμένας βιομηχανίας ώοπαραγωγής εις κλωβοστοιχείας δύναται νά παραχθή με κόστος 70-75 τó πολύ λεπτών εις μονάδας τών 100.000 ωοτόκων όρνιθων. Ή τιμή πωλήσεως, έπομένως, τών ώων τών βιομηχανιών τούτων κατά 90 λεπτά είναι λίαν ίκανοποιητική.

Ούτω, λόγω τής διασφαλίσεως, ώς άνέφερον ήδη, ίκανοποιητικών κερδών εις τās πτηνοτροφικάς δραστηριότητας έν τή χώρα μας, έξελίσσονται ήδη αύται πρòς ώλοκληρωμένας βιομηχανικάς μονάδας με μείωσιν τής τιμής τών προϊόντων των και προσαρμογήν τούτων πρòς τās τοιαύτας τής Ε.Ο.Κ. Παράλληλως έπιτυγχάνουν κάλυψιν, σχεδόν τελείαν, τών αναγκών τής χώρας εις κρέας πουλερικών και ώα και ένδεχομένως μελλοντικήν έξαγωγήν ώων και κρέατος πτηνών, δια τήν παραγωγήν τών όποίων τó έλληνικόν κλίμα θεωρείται λίαν κατάλληλον.

Εις τούς λοιπούς όμωσ κλάδους τής ζωοκομικής μας παραγωγής μη διασφαλισθέντων ίκανοποιητικών κερδών, ή κατάσταση παραμένει εις τήν οίκοτεχνικήν μορφήν. Αί έλάχιστα δημιουργηθείσαι βιοτεχνικαί δραστηριότητες εις τήν παραγωγήν γάλακτος αγελάδος ή εις τήν πάχυνσιν μόσχων έπιβιοούν μετά δυσχερείας, έφ' όσον διοικοϋνται υπό λίαν ίκανών έπιχειρηματιών ή αναστέλλουν τήν λειτουργίαν των. Τοιουτοτρόπως, ή ελληνική έντοπία παραγωγή προέρχεται κυρίως άπό τās άγροτικάς οίκοτεχνικάς δραστηριότητας, αίτινες, όμως, άφ' ένòς μèn δèn καλύπτουν τās με ταχύν ρυθμόν αύξανόμενας ανάγκας μας, άφ' έτέρου δè και αύται περιορίζονται συνεχώς, λόγω του ότι δèn άποδίδουν οϋτε ίκανοποιητικόν ήμερομίσθιον τών ασκούντων τούτας γεωργών.

Ἐσχάτως, ἐλήφθησαν παρὰ τοῦ κράτους ὠρισμένα μέτρα εὐνοοῦντα μερικῶς τὴν χοιροτροφίαν, ὡς καὶ τοιαῦτα εὐνοοῦντα τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μονάδων κρεοπαραγωγῆς βοοειδῶν. Βάσει τῶν μέτρων τούτων προωθεῖται ἡ δημιουργία δύο μεγάλων μονάδων ἐπεξεργασίας κρέατος βοοειδῶν—χοίρων, κλπ. ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ Θράκῃ, μὲ προοπτικὴν μελλοντικῆς δημιουργίας εἰς δευτέρον στάδιον μονάδων κρεοπαραγωγῆς χοίρων καὶ βοοειδῶν, ὡς καὶ ἐνίων μονάδων παραγωγῆς χοιροῦ κρέατος.

Ἡ ἐπεξεργασία τοῦ κρέατος ἀποτελεῖ ἀναμφιβόλως δραστηριότητα ἀποδοτικὴν ὅταν μάλιστα διεξάγεται, ἀρχικῶς τοῦλάχιστον, μονοπωλιακῶς. Διὰ νὰ λειτουργήσουν ὅμως τὰ τμήματα παραγωγῆς κρέατος βοοειδῶν ἢ χοίρων, δεόν νὰ ὀλοκληρωθοῦν τὰ ληφθέντα ἤδη μέτρα καὶ νὰ προστατευθοῦν αἱ ἰδρυόμεναι μονάδες ἐκ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ ἰδίᾳ τῶν κατεψυγμένων κρεάτων.

Λίαν ἐλπιδοφόρος εἶναι ἡ ἀπὸ ἐτῶν λειτουργοῦσα μονὰς κρεοπαραγωγῆς μόσχων ἐν Καλοχωρίῳ. Αὕτη χάρις εἰς τὰς ἐξαιρέτους ἱκανότητας τοῦ Διευθυντοῦ τῆς καὶ τὴν συνεχῆ ἀναπροσαρμογὴν τῆς πρὸς τὰς ἐναλλασσομένας καὶ μὴ σταθερὰς δυνατότητας διασφαλίσεως μόσχων ἐξ Ἑλλάδος ἢ Γιουγκοσλαβίας κατῴρθωσε νὰ αὐξήσῃ ἀπὸ τοῦ 1966 καὶ μέχρι σήμερον τὴν ἐτησίαν παραγωγὴν τῆς ἀπὸ 450 τόννους εἰς 3.900 τόννους τὸ 1969 καὶ 2.900 τόννους τὸ 1970 λόγῳ τῶν δυσχερειῶν ἅς ἀντιμετωπίζει, ἀποτελοῦσα οὕτω τὴν πρώτην μονάδα βιομηχανικῆς μορφῆς πρὸς παραγωγὴν βοείου κρέατος. Ἡ δευτέρα τοιαύτη μονὰς ἐν Ἑλλάδι τῶν ἐν Βορείᾳ ἐξελίσσεται βραδύτερον, ἐνῶ πλεῖστοι ἄλλαι βιομηχανικαὶ δραστηριότητες παραγωγῆς βοείου κρέατος ἐν Βορείῳ Ἑλλάδι, παλαίουν πρὸς ἀνυπερβλήτους δυσχερείας ἢ καὶ σταματοῦν τὴν δραστηριότητά των.

Λαμπρὰν πρωτοβουλίαν ἀνέπτυξαν τὸ 1970 οἱ ἀδελφοὶ Σαμαρᾶ ἐν Θεσσαλονίκῃ, οἵτινες ἐν συνεργασίᾳ μετὰ ἀμερικανικῆς ἐταιρείας τοῦ Τέξας ἐδημιούργησαν μίαν βιομηχανικὴν μονάδα ἐκτροφῆς 1000 ἐπὶ τοῦ παρόντος κρεοπαραγωγικῶν ἀγελάδων τῶν φυλῶν "Ανγκους καὶ Χέρφορντ πρὸς παραγωγὴν ἐν τῇ χώρᾳ παχυνομένων μόσχων ὑψηλῆς παραγωγικότητος. Ἡ ἐν λόγῳ ἐταιρεία εὐρισκομένη εἰς τὸ στάδιον τῆς πρώτης ἀναπτύξεώς τῆς, ἐλπίζομεν ὅτι θὰ ἐπέκταθῇ ἐπὶ πλέον καὶ θὰ ἀσκήσῃ δραστηριότητα καὶ ἐπὶ ἐργασιῶν παχύνσεως καὶ συγχρόνου ἐπεξεργασίας καὶ ἐμπορίας τοῦ παραχθησομένου βοείου κρέατος. Πλέον τούτων εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ εἰσαγάγῃ σημαντικὰς γενετικὰς βελτιώσεις τόσον ἐπὶ τῶν παραγομένων ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως ζωοτροφῶν ὅσον καὶ ἐπὶ τῆς ποιότητος τοῦ ζωϊκοῦ τῆς ὑλικοῦ.

Πλεῖστοι ὅσαι προσπάθειαι καταβάλλονται καὶ παρὰ διαφόρων ἄλλων ἐπιχειρηματιῶν πρὸς δημιουργίαν βιομηχανικῶν χοιροτροφικῶν καὶ πτηνοτροφικῶν μονάδων ἐν Βορείῳ Ἑλλάδι ἀλλ' αἱ προσπάθειαι εὐρίσκονται εἰσέτι εἰς τὸ στάδιον μελέτης ἢ ἔχουν προαχθῆ εἰς τὸ κατασκευαστικὸν στάδιον τῆς πραγματοποιήσεως.

Ἐξετέθη ἀνωτέρω, ἐν συντομίᾳ, ἡ μορφή τῶν συγχρόνων βιομηχανικῶν ζωοκομικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὰς ἐξελιγμένας χώρας καὶ διηυκρινίσθησαν τὰ αἷτια καὶ τῆς παρ' ἡμῖν ἀνεπίξεως τοῦ πλείστου πτηνοτροφικοῦ κεφαλαίου τῆς

χώρας εις βιοτεχνικάς και βιομηχανικάς επιχειρήσεις με αποτέλεσμα την ποσοτική και ποιοτική κάλυψιν των αναγκών μας εις κρέας και ωά.

Κατέστη ούτω σαφές, ότι προς κάλυψιν των εις ζωοκομικά προϊόντα διαρκώς διευρυνομένων έλλειμμάτων μας (κρέας, γάλα, ξριον, δέρματα, ιχθυερά κλπ.) είναι άπαραίτητον όπως ληφθούη, τόσον διά την παραγωγήν ζωοτροφών, όσον και διά την όργάνωσιν, δημιουργίαν και λειτουργίαν βιοτεχνικών και βιομηχανικών μονάδων κρεοπαραγωγής βοοειδών, χοίρου, προβάτου κλπ., την γαλακτοπαραγωγήν αγελάδων, προβατικών και αϊγών, την έριοπαραγωγήν και τριχοπαραγωγήν προβάτων και αϊγών, την παραγωγήν και έπεξεργασίαν των δερμάτων ως και την ιχθυοπαραγωγήν, μέτρα, ανάλογα προς τά ληφθέντα διά την πτηνοτροφίαν, ώστε να προσελευσθούη και εις τας δραστηστηριότητας ταύτας ίκανά άτομα προς δημιουργίαν επιχειρηματικών μορφών και εις τούς τρεις τομείς τούτους.

Τά ληφθησόμενα όμως μέτρα δέον να είναι ένιαία δι' όλους τούς κλάδους τής ζωοκομικής μας παραγωγής και να στηρίζωνται, άφ' ένός μὲν εις τόν καθορισμόν τιμής, βάσει των δαπανών παραγωγής έκάστου προϊόντος, και την προσθήκην άντιστοίχου ποσοστού κέρδους, άφ' έτέρου δέ να τυγχάνουν τής αϋτής προστασίας έκ του άνταγωνισμού των όμοειδών προϊόντων του έξωτερικού, δεδομένου ότι συχνά ό άνταγωνισμός είναι άθέμιτος. 'Η έκ των μέτρων τούτων δημιουργηθησομένη επιβάρυνσις τής καταναλώσεως φρονούμεν ότι δύναται να άντιμετωπισθῆ διά καταλλήλων οικονομικών χειρισμών (διάθεσις επιδόματος κρέατος).

Όφείλομεν, κύριοι, να γνωρίζωμεν ότι ή άκαθάριστος άξία των καταναλωθέντων ζωοκομικών προϊόντων έν 'Ελλάδι άπό 10,5 δισεκ. δρχ. τό 1960 άνήλθεν εις 21.475 δισεκ. δρχ. τό 1968, ήτοι, ένεφάνισεν αύξησιν άξίας 1.368 δισεκ. δρχ. ή 45,4 έκ. δολάρια.

'Η άκαθάριστος άξία των έκ του έξωτερικού εισαγομένων έτησίως ζωοκομικών προϊόντων άπό 1.970 δισεκ. δρχ. (65,7 έκ. δολ.) τό 1960 άνήλθεν εις 4.266 δισεκ. δρχ. (142,3 έκ. δολ.) τό 1968. Ένεφάνισε κατά ταϋτα συνολικήν αύξησιν 216,5% κατά την όκταετίαν ή μέσην έτησίαν τοιαύτην 27,06%, ένφ' ή συνολική αύξησις τής όκταετίας έκ τής έντοπίας παραγωγής άνήλθεν εις 203,13 % και ή μέση έτησία τοιαύτη εις 25,4%. Έπομένως, έν συνεχισθούη οί ρυθμοί παραγωγής και καταναλώσεως, τό έλλειμά μας εις ζωοκομικά προϊόντα διαρκώς θα εύρύνεται.

'Η μέση έτησία αύξησις τής άξίας των εισαγωγών ζωοκομικών προϊόντων κατά την όκταετίαν 1960-1968 άνήλθεν εις 287 έκ. δρχ. ή εις 9,6 έκ. δολ.

Δεδομένου ότι τό μέσον κατά κεφαλήν εισόδημα των 'Ελλήνων προβλέπεται να αύξάνη με ρυθμόν άνω του 7% (Πρόγραμμα 'Αναπτύξεως και Κυβερνητική έξαγγελία) και δεδομένης τής σχετικής χαμηλής σημερινής καταναλώσεως, τουλάχιστον μέχρι τό 1980 ή μέση έτησία κατανάλωσις ζωοκομικών προϊόντων θα αύξάνη ταχύτερον τής σημειωθείσης αύξήσεως τής δεκαετίας 1960-1970 έν τή χώρα μας.

Ἐπομένως, ἡ ἀξία τῶν εἰσαγομένων ζωοκομικῶν προϊόντων, ἥτις καθ' ὑπολογισμόν τὸ 1970 ἀνῆλθεν εἰς 161,4 ἑκατ. δολ., τὸ 1980 θὰ ὑπερβῆ τὰ 250 ἑκατ. δολ.

Ἐξηγγέθη, κύριοι, πρὸ ὀλίγου, ὅτι τὸ εἰσρεῦσαν εἰς τὴν χώραν τουριστικὸν συνάλλαγμα ἀνῆλθε τὸ 1970 περίπου εἰς 10 ἑκατ. δολ., θεωρεῖται ἀνεπίτρεπτον νὰ σπαταλῶμεν ἅπαν σχεδὸν τὸ συνάλλαγμα τοῦτο διὰ τὴν εἰσαγωγὴν ζωοκομικῶν προϊόντων.

Οἱ μελετήσαντες τὰ ζωοκομικὰ προβλήματα τῆς Ἑλλάδος, Ἕλληνες καὶ ξένοι εἰδικοί, ἀποφαίνονται ἀνεκδοιάστως, ὅτι ἡ κάλυψις τῶν ἑλλειμμάτων εἰς ζωοκομικὰ προϊόντα εἶναι δυνατή. Μάλιστα πλείστοι προβλέπουν, ὅτι, λόγω τῶν εὐμενῶν κλιματικῶν συνθηκῶν τοῦ τόπου μας εἶναι δυνατὴ δι' ὠρισμένα εἶδη καὶ δὴ τῶν μονογαστρικῶν, ἢ ὑπὸ συμφέροντος ὄρους παραγωγή κρέατος χοίρου καὶ πουλερικῶν ὡς καὶ ὠδῶν πρὸς ἐξαγωγήν, ἀρκεῖ νὰ ἐκσυγχρονίσωμεν τὴν μορφήν τῆς ζωοκομικῆς μας δραστηριότητος εἰς ἐπιχειρηματικὴν-βιομηχανικὴν τοιαύτην,

Ἀπὸ τοῦ 1960 μέχρι τοῦ 1970 τὰ ἐφαρμοσθέντα προγράμματα κοινωνικῆς μᾶλλον μορφῆς, στηριχθέντα ἐπὶ τῶν οἰκοτεχνικῶν ἀγροτικῶν δραστηριοτήτων, ἀπέδωσαν τὰ ἀναφερθέντα ἤδη ἀποτελέσματα, ἅτινα, ὡς ἤδη ἐλέχθη, οὐ μόνον δὲν ἐμείωσαν τὰ ἑλλείματά μας, ἀλλὰ ἐπέτρεψαν καὶ τὴν διεύρυνσιν τούτων.

Καθίσταται οὕτως ἐπιβεβλημένη, παραλλήλως πρὸς τὴν βελτίωσιν τῆς ἀσκουμένης κοινωνικῆς μᾶλλον πολιτικῆς βελτιώσεως τῶν ἀγροτικῶν μας κτηνοτροφικῶν δραστηριοτήτων, ἢ ἐφαρμογὴ προγράμματος βιοτεχνικῆς καὶ βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως τῶν ζωοκομικῶν δραστηριοτήτων, ὡς πράττουν ἄλλωστε αἱ πλέον ἡμῶν ἐξειλιγμένοι βιομηχανικαὶ χώροι, ὥστε νὰ καλυφθοῦν τὸ ταχύτερον τὰ ἑλλείμματα, νὰ ἐπέλθῃ μελλοντικῶς εὐθῆνια εἰς τὴν τιμὴν τῶν ζωοκομικῶν προϊόντων καὶ αὐξησις τὸ δυνατόν ταχύτερον τῆς ποσότητος καὶ ποιότητος τῶν καταναλισκομένων προϊόντων.

Πρὸ ἐνὸς ἔτους, διερευνῶν τὴν σημασίαν τῆς διὰ ζωϊκῶν πρωτεϊνῶν βελτιώσεως τῆς διατροφῆς τῶν Ἑλλήνων, τόσον ἀπὸ σωματικῆς, ὅσον καὶ ἀπὸ πνευματικῆς ἀπόψεως κατέληγον εἰς τὰ ἀκόλουθα: «Ἡ διατροφή τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὠλοκληρουμένη κατὰ τὴν δεκαετίαν 1970 - 1980 εἰς ἐπίπεδα καταναλώσεως ἄνω τῶν 55 γρμ. ζωϊκῆς προελεύσεως πρωτεϊνῶν ἡμερησίως, θὰ βελτιώσῃ σημαντικῶς τὴν σωματικὴν καὶ πνευματικὴν στάθμην αὐτοῦ καὶ θὰ ὑποβοηθήσῃ σοβαρῶς τὸ ἔργον τῆς ἐκπαιδεύσεώς του».

Ἐὰν παραλλήλως πρὸς τὴν ἀρτίαν διατροφήν, ὀργανωθῆ καὶ ἡ παιδεία εἰς ὅλα αὐτῆς τὰ κλιμάκια εἰς σύγχρονον στάθμην, εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ λαὸς μας θὰ κατορθώσῃ διὰ τῆς προσκτηθησομένης ἐκ τῆς παιδείας γνώσεως, ἥτις σήμερον θεωρεῖται ὡς σημαντικώτερα πλουτοπαραγωγικὴ πηγή, νὰ ἐπιτελέσῃ σημαντικώτερα ὑλικά καὶ πνευματικά ἐπιτεύγματα καὶ νὰ δημιουργήσῃ μέχρι τοῦ 1980 τὴν κοινωνίαν τῆς εὐημερίας καὶ ἀκολούθως μετὰ τὸ 1990 τὴν μεταβιομηχανικὴν κοινωνίαν.

Διὰ νὰ ἐπιτευχθοῦν βεβαίως ταῦτα, εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ἄμεσος προσ-

πάθεια καλύψεως τῶν εἰς ζωϊκὰς πρωτεΐνας ἀναγκῶν τοῦ λαοῦ μας. Περαιτέρω πρὸς διασφάλισιν τούτων εἶναι ἀναγκαῖα ἡ συμμετοχὴ τῶν ἐπιχειρηματιῶν βιομηχάνων καὶ τῶν εἰδικῶν ἐπιστημόνων, οἵτινες χρησιμοποιοῦντες σύγχρονα σχήματα διοικητικῆς βιομηχανικῆς ὀργανώσεως καὶ σύγχρονον τεχνολογίαν θὰ συμπληρώσουν ἀρχικῶς καὶ θὰ ὑποκαταστήσουν μελλοντικῶς τὸ βαρὺ καὶ ἐπίπονον ἔργον τῶν ποιμένων καὶ κτηνοτρόφων μας, τῆς παραδοσιακῆς οἰκοτεχνικῆς δραστηριότητος, διὰ συγχρονισμένων καὶ ἐξηλεκτρονισμένων ζωοκομικῶν βιομηχανικῶν δραστηριοτήτων.

Πρὸς διασφάλισιν τῆς ἐπιτοπίου παραγωγῆς τῶν ἀπαιτηθησομένων ποιότητων τῶν ζωϊκῆς προελεύσεως πρωτεϊνῶν, ἐπιβάλλεται ἡ ἐφαρμογὴ προγράμματος σκοποῦντος εἰς τὴν ἀναδιάρθρωσιν τῆς δομῆς καὶ εἰς τὸν ἐκσυγχρονισμόν τῆς τεχνολογικῆς βάσεως τῆς ζωοκομικῆς δραστηριότητος. Ἡ προσπάθεια αὕτη θὰ εἶναι ἀρκούντως δυσχερῆς, διότι θὰ ἀπαιτηθῆ τόσον ἡ ἀναζωογόνησις τῶν ὑφισταμένων παραδοσιακῶν μορφῶν, ὅσον καὶ ἡ δημιουργία κυρίως κινήτρων πρὸς ἐγκατάστασιν καὶ ἐν Ἑλλάδι βιομηχανικῶν δραστηριοτήτων ἐν τῇ ζωοκομίᾳ.

Τὸ βιομηχανικὸν ἐπιμελητήριον τῆς Βορείου Ἑλλάδος, οἱ τομεῖς τῶν βιομηχανικῶν δραστηριοτήτων τῆς ΑΤΕ, τῆς ΣΕΚΟΒΕ (Συνεταιριστικὴ Ἑνωσις Κουσερβοποιεῶν Βορείου Ἑλλάδος) ὡς καὶ ἡ Συνομοσπονδία Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Βορείου Ἑλλάδος, ὀφείλουσιν νὰ μελετήσουν καὶ νὰ ἐπιδιώξουν, ἐν στενῇ συνεργασίᾳ μετὰ τῶν ἀντιστοιχῶν Πανεπιστημικῶν Ἐδρῶν τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου καὶ τῆς Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης, τὴν ὀργάνωσιν τῶν βιομηχανικῶν ζωοκομικῶν δραστηριοτήτων εἰς τὸν χῶρον εὐθύνης των, ὅστις ἀνέκαθεν ὑπῆρξεν ἡ κυρία περιοχὴ παραγωγῆς τροφίμων διὰ τὸ Ἔθνος.

Τοῦτο θὰ ἀποτελῆ, ὡς ἤδη ἐλέχθη, σοβαρὰν προσφορὰν πρὸς τὸν ἐκσυγχρονισμόν τῆς ὅλης κοινωνικοοικονομικῆς δομῆς τῆς χώρας καὶ κύριον παράγοντα δημιουργίας ἀξίου λόγου Νεοελληνικοῦ Πολιτισμοῦ.